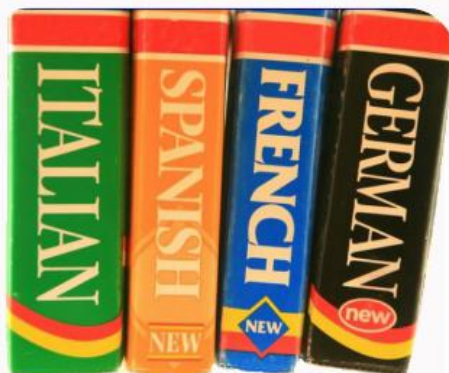

Донецька обласна державна адміністрація
Департамент освіти і науки
Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ

Слов'янськ – 2019

**Донецька обласна державна адміністрація
Департамент освіти і науки
Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості**

**СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ
РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ
НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ**

**(за матеріалами роботи творчої групи «Мовні барви»
Школи раннього гармонійного розвитку дитини «Радість»)**

Слов'янськ – 2019

*Друкується за ухвалою науково-методичної ради
Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості
(протокол № 4 від 11.06.2019 р.)*

Укладач:

Агамер'яниц Л.М., методист Школи раннього гармонійного розвитку дитини «Радість» Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості

Створення освітньо-ігрового середовища для розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок дошкільників: посібник / Уклад. Л. М. Агамер'яниц. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 83 с.

У посібнику закомпульовано матеріали, які є результатом теоретичних та практичних наробок роботи творчої групи «Мовні барви» керівників гуртків Школи раннього гармонійного розвитку дитини «Радість» Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Представлені теоретичні дослідження з проблеми створення освітньо-ігрового середовища для розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок дошкільників, розробки занять та заходів, приклади розвиваючих ігор, літературні джерела з проблеми дослідження.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	5
1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО- МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ	6
Гриненко О.М. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ДОШКІЛЬНИКІВ	6
Бакай М.П. ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	14
Беляков М.О. МЕТОД ГРИ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	18
Приймак В.А. ГРА ЯК ОСНОВНИЙ ВИД РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ.....	22
Росада М.О. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ	29
2. ПРАКТИЧНІ НАРОБКИ КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ – ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ	35
Андріян Д.Х. ДЕНЬ СВЯТОГО ПАТРИКА В ІРЛАНДІЇ.....	35
Бакай М.П. ВІЗИТ ДО ВЕЛИКОБРИТАНІЇ.....	39
Бакай М.П. СИМВОЛИ ТА ОБЕРЕГИ УКРАЇНИ.....	43
Беляков М.О. ПОРИ РОКУ	46
Беляков М.О. РОДИННЕ ДЕРЕВО	48
Беляков М.О. ЛІСОВІ ЗВІРЯТА.....	50
Приймак В.А. ФРУКТИ ТА ОВОЧІ (Fruits & vegetables).....	52
Приймак В.А. ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇВ НАШОЇ ПЛАНЕТИ (Those who live in the hot places of our planet)	54
Тарасенко К.Є. АНГЛІЙСЬКЕ СВЯТО «ХЕЛЛОУІН»	57

Росада М.О. ВЕСЕЛИЙ КІНОЗАЛ.....	60
Росада М.О. КАЗКОТЕРАПІЯ ДЛЯ ДОШКІЛЬНИКІВ (майстер-клас для батьків)	62
Росада М.О. ПОДОРОЖУЄМО З КОТИГОРОШКОМ	65
Ушаткіна О.Ю. МИ МАЛЕНЬКІ УКРАЇНЦІ.....	69
3. БАЗА ІГОР З РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ	72
3.1. РОЗВИВАЛЬНІ ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (укладач Бакай М.П.)	72
3.2. РОЗВИВАЛЬНІ ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ РІДНОЇ МОВИ (укладач Росада М.О.).....	75
ЛІТЕРАТУРА	81

ВСТУПНЕ СЛОВО

“Мова – це не просто спосіб спілкування, а щось більш значуще. Мова – це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам’ять, найцінніше надбання віків, мова – це ще й музика, мелодика, фарби, буття, сучасна, художня, інтелектуальна і мисленнева діяльність народу.”

Олесь Гончар

Актуальною проблемою сучасної дошкільної освіти є проблема розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок у дошкільників. Мова – генетичний код будь-якого народу, серцевина його культури, історії та й загалом людської цивілізації. Мова – це основний засіб спілкування і порозуміння між людьми. Мовленнєвий розвиток дитини є головним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини. Від знання рідної мови, вміння нею користуватись залежить внутрішня культура особистості, її моральні засади, суспільні та естетичні цінності.

Психофізіологами доведено, що саме дитячий вік є найбільш сприятливим для оволодіння мовами – рідною та іноземними. Головне завдання дорослих – прищепити дитині любов до слова, навчити її чітко, красиво і влучно висловлюватися.

Посібник містить матеріали керівників гуртків творчої групи «Мовні барви» Школи раннього гармонійного розвитку дитини «Радість» Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Предметом дослідження є створення освітньо-ігрового середовища для розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок дошкільників, об’єктом – форми, методи та засоби формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку.

У посібнику представлені наукові, практичні нароби керівників гуртків – членів творчої групи, запропоновано базу ігор з розвитку комунікативності дітей дошкільного віку, літературу з проблеми дослідження.

1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ

Гриненко О.М.

кандидат педагогічних наук,
завідувач гуманітарно-науково-технічного відділу
ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Динаміка сучасного розвитку цивілізації, прогнозування його перспектив наводять на висновки, що освітня система, освітній заклад, педагогічний колектив, педагог, які ігноруватимуть у своїй діяльності інноваційний чинник, не лише відставатимуть від суспільних процесів, тенденцій, а й спричинятимуть формування особистості, покоління, заздалегідь запрограмованих на аутсайдерські (останні) інтелектуальні, духовні, соціальні позиції. Педагог із зашкарубленими знаннями, байдужий до пізнання й використання у своїй діяльності нового формуватиме подібні комплекси й у своїх вихованців, з яких мало хто може стати успішною особистістю. У цьому зв'язку прагнення постійно оптимізувати освітній процес зумовило появу нових і вдосконалення використовуваних педагогічних технологій різних рівнів і різної цільової спрямованості. Подальший їх розвиток пов'язаний із орієнтацією на реалізацію сучасних концепцій освіти.

Необхідно зазначити, що суттєвою ознакою сучасних інноваційних процесів у сфері освіти є їх технологізація – неухильне дотримання змісту і послідовності етапів впровадження нововведень. Так, дослівно «технологія» – це наука про майстерність. Однак, найбільш звичне поняття «технологія» має ставлення саме до виробничого процесу і визначається у науковій літературі як «сукупність методів обробки, виготовлення, зміни стану властивостей, форм сировини, матеріалу або напівфабрикату, що здійснюються у процесі виробництва продукції». Технологія втілює в собі методи, прийоми, режими роботи, послідовність операцій і процедур, вона тісно пов'язана із засобами, що застосовуються, обладнанням, інструментами та матеріалами, що використовуються. Сукупність технологічних операцій утворює технологічний процес.

Отже, виходячи із вищезазначеного, можемо зробити висновок, що:

- термін «технологія» прийшов у педагогіку з технічних наук;
- технологія – це засіб перетворення будь-чого;
- технологія передбачає послідовність у діях.

Поняття «технологія» у світовій педагогіці виникло як протиставлення існуючому поняттю «метод». Недолік методу полягає в його негнучкості та статичності. Широкого поширення термін

«технологія» («технологія в освіті») набув у 40-х рр. і був пов'язаний із застосуванням нових аудіовізуальних засобів навчання. У 60-х рр. поняття «технологія освіти» розглядалося під кутом зору програмного навчання і використання обчислювальної техніки у навчанні. З початку 80-х рр. все більше вживається термін «педагогічні технології». У визначенні їхньої суті немає єдиного погляду: одні розуміють це як певну систему вказівок щодо використання сучасних методів і засобів навчання; інші цілеспрямоване застосування прийомів, засобів, дій для підвищення ефективності навчання; треті – цілісний процес визначення мети, обґрунтування плану і програми дій та навчальних методів. Кожний з цих підходів має право на існування, бо охоплює різні сторони навчального процесу. Тому існує велика кількість педагогічних технологій.

Узагальнюючи, під педагогічною технологією розуміємо систему взаємопов'язаних прийомів, форм та методів організації освітнього процесу, об'єднана єдиною концептуальною основою, цілями й завданнями освіти, та така, що створює задану сукупність умов для навчання, виховання та розвитку вихованців.

У словнику понять та термінів з освіти і педагогіки визначаються критерії педагогічної технології, що включають основні характеристики й показники, за якими забезпечується педагогічна діяльність, а саме:

- результативність (забезпечення визначеної мети);
- відтворюваність (можливість використання у змінених умовах);
- трансляція (можливість передачі досвіду її використання у вигляді знань).

Обов'язковими складовими педагогічних технологій є:

- чіткий поелементний опис операції;
- точна характеристика проєктованого гарантованого результату;
- певний алгоритм рішення, згідно з яким педагог може працювати, не опускаючи жодної з операцій, бо кожна з них відіграє особливу функцію, і тільки разом вони визначають цілісний результат.

Необхідно зазначити, що ключовою ланкою будь якої технології є детальне визначення кінцевого результату та контроль його досягнення. Процес тільки тоді отримує статус технології, коли він заздалегідь прогнозований, визначені кінцеві властивості продукту та засобів його отримання, сформовані умови для проведення процесу.

Сучасна освітня практика вийшла на технологічний рівень, що вимагає від педагогічних працівників високого професіоналізму. Вийти на технологічний рівень – значить вийти на рівень операційний, коли обґрунтовуються конкретні операції для отримання результату. У науково-методичних джерелах зазначається, що мислити технологічно – значить проєктувати свою професійну дію з упевненістю в позитивній подальшій взаємодії «педагог – дитина», а значить, у позитивній взаємодії дитини з навколишнім світом, що й стає запорукою її всебічного фізичного й духовного розвитку.

В науковій літературі існує класифікація освітніх технологій. Так, *до сучасних освітніх технологій відносять:*

1. *Здоров'язберігаючі технології.* Стосовно дітей дошкільного віку в ДНЗ необхідно виокремити: фітболгімнастику (спеціально організована форма занять з фізичного виховання, що спрямована на профілактику і корекцію порушення постави у дітей дошкільного віку – заняття на великих пружних м'ячах – фітболах), художню гімнастику, пальчикову (вправи, ігри тощо), дихальну та артикуляційну гімнастику, імунну гімнастику (поєднання точкового масажу з поглажуванням, пощипуванням імунних точок), гідроаеробіку, психогімнастику (вправи, ігри, етюди, пантоміми). Згідно східної медицини весь організм людини розміщується на кистях рук, обличчі, стопах ніг. Як масажери можна використовувати шишки (шишкотерапія), горіхи, плоди каштану тощо. Можна покатати між долонями, наприклад, картоплю, моркву, яблуко або між пальцями горошину, лісовий горішок.

2. *Технології проектної діяльності – лепбук.* Ця технологія сприяє накопиченню знань з художньої літератури, ознайомленню з українським фольклором, збагаченню словника, розвитку зв'язного мовлення (діалогічного та монологічного), культурі спілкування.

3. *Технологія пошуково-дослідницької діяльності.* Пошуково-дослідницька діяльність дітей – це така організація дітей, під час якої шляхом самостійних відкриттів, розв'язання проблемних завдань, наочно-перетворюючих дій, дитина засвоює нові знання, вміння та навички. Отже, дитина вчиться, пізнає навколишній світ. Пошуково-дослідницька діяльність сприяє створенню активної пізнавальної діяльності в дітей, поглиблює весь процес розвитку дитини, формує системні та глибокі знання про навколишній світ, сприяє удосконаленню пам'яті дітей, активізації їхніх розумових процесів, у дітей накопичується досвід розумових дій та операцій, тобто формуються розумові вміння. Таким чином, під впливом пошукової діяльності у дітей розвиваються елементи самостійного творчого мислення.

Основні форми, методи і прийоми роботи, в процесі яких педагог проводить пошуково-дослідницьку діяльність з дітьми це: заняття різних видів, спостереження, дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі ігри, ігри-загадки, ігри-описи, ігри-драматизації, бесіди, використання піктограм, ігрові проблемні ситуації, розгляд картин (ілюстрацій, макетів), робота за заданим алгоритмом, читання дитячої художньої та енциклопедичної літератури, образотворча діяльність, трудова діяльність, театралізована діяльність, перетворювальна діяльність (моделювання, макетування), екскурсії в природне та соціальне довкілля, досліди, експериментування, фіксація результатів досліду, індивідуальна та гурткова робота.

4. *Коректурні таблиці* – це інформаційно-ігрове поле з різною кількістю клітинок (від 9 до 25), заповнених предметними картинками (цифрами або буквами; цифрами і буквами; символами чи знаками,

геометричними фігурами). Картинки добирають за змістом тематично («Пори року», «Овочі», «Одяг» тощо). Тематика майже не змінюється в різних вікових групах, розширюється лише змістове наповнення та урізноманітнюються зв'язки між елементами теми. Наприклад, тема «Осінь» для молодших дошкільників представлена коректурними таблицями з підтем: ознаки осені, осінній одяг, урожай. А для старших дошкільників її розширено іще за такими підтемами: осінні роботи, підготовка тварин до зими тощо. Під час роботи з коректурними таблицями основними завданнями для дітей є такі: знайти правильну відповідь, назвати потрібне слово/слова, пояснити свої дії, висловити власну думку. Отже, коректурні таблиці сприяють словесно-логічному мисленню дітей, а саме, діти вчать: групувати предмети, узагальнювати і класифікувати, формувати та диференціювати родові та видові поняття.

5. *Інформаційно-комунікаційні технології.* Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) проникають в усі сфери людської діяльності, забезпечують поширення інформаційних потоків у суспільстві і утворюють глобальний інформаційний простір. Невід'ємною і важливою частиною цих процесів є комп'ютеризація освіти. Так, серед категорій, які можуть бути використаними у практиці дошкільної освіти, можна виділити:

- технології планування й управління;
- інтернет технології й електронна пошта;
- технології забезпечення навчального процесу та відповідні засоби: комп'ютери, проектори, сенсорні екрани, інтерактивні електронні дошки, навчальні програмні продукти, цифрові та програмуючі іграшки тощо.

- перегляд мультфільмів та казок;
- дитячі освітні комп'ютерні ігри;
- індивідуальна робота на планшетах.

Ряд вітчизняних та зарубіжних дослідників (В. Ляудіс, С. Новосолова, С. Пейперт та ін.), у своїх працях зазначають, що впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій у сучасну дошкільну освіту є одним із важливих факторів підвищення ефективності процесу навчання. Науковці доводять необхідність використання ІКТ для інтелектуального розвитку дитини; говорять про ефективність використання у роботі з дітьми старшого дошкільного віку таких комп'ютерних ігрових програм, структура яких співвідноситься з інтелектуальною структурою ігрової діяльності дитини; про можливості розвитку пам'яті, моторної координації, просторових уявлень, уваги засобами ІКТ. Отже, є підстави говорити про те, що ІКТ у дошкільних закладах є чинником психічного розвитку дітей, вони створюють можливість для вирішення цілої низки завдань і, зокрема, забезпечують:

- розвиток психофізичних функцій, що забезпечують готовність до навчання (дрібна моторика, оптико-просторова орієнтація, зорово-моторна

координація);

- збагачення кругозору;
- опанування різними соціальними ролями;
- формування навчальної мотивації, розвиток особистісних компонентів пізнавальної діяльності (пізнавальна активність, самостійність, довільність);
- формування відповідних віку загальноінтелектуальних умінь (серіація, класифікація тощо);
- організацію сприятливого для розвитку дитини предметного та соціального середовища.

6. *Особистісно-орієнтовані технології*. Особистісно орієнтований підхід передбачає «олюднення», гуманізацію освітнього процесу. Цінність таких технологій ґрунтується на оптимальному врахуванні вікових психологічних можливостей дитини дошкільного віку та механізмів розвитку особистості. Наприклад, *технологія психолого-педагогічного проектування взаємодії дорослого з дитиною* (Технологія ПЗ) (автори Т. Піроженко, С. Ладивір) – розглядає спосіб здійснення освітньої діяльності на основі раціонального поділу на процедури та операції з їх подальшою координацією та вибором оптимальних засобів і методів виконання. Це керований процес із проєктованим результатом. На етапі впровадження у педагогічну практику ця технологія отримала назву «Радість розвитку» – радість розвитку всіх учасників освітнього процесу – дітей, батьків, педагогів, фахівців управління дошкільною освітою.

Технологія психолого-педагогічного проектування спрямована на створення умов повноцінного життя та життєдіяльності дитини. Її головне гасло – «У злагоді й радощах шукати добрі справи». Технологія ПЗ насичена традиціями ігрової культури, створює розвивальне середовище, завдяки якому дитина пізнає довкілля, розуміє цілісність світу й усвідомлює себе в ньому, розвиваючись як свідомо істота. Необхідно зазначити, що ця технологія базується на трьох основних позиціях:

1. Прийняти кожну дитину такою, якою вона є і полюбити її.
2. Підтримати кожного вихованця в труднощах адаптації і розвитку. Допомогти відчути себе предметом зацікавленості та симпатії. Дати змогу пізнати насолоду спільної радості й прикрасів, співзвучності та співпереживання.
3. Пізнати сильні та слабкі сторони кожного вихованця, базуючись на знаннях про їх вікові та індивідуальні особливості.

Важливим є те, що технологія психолого-педагогічного проектування взаємодії дорослого з дитиною дає дитині змогу стати суб'єктом (активним учасником) освітнього процесу, а отже, і власного розвитку; сприяє створенню таких психолого-педагогічних умов, за яких спокійна, розкомплектована дитина прагне в чомусь виявити себе з кращого боку; враховує дитячі інтереси та потреби, їх досвід й рівень знань, умінь і навичок у різних видах діяльності.

Необхідно зазначити, що пропонована технологія містить цілий спектр орієнтовних форм взаємодії з дітьми, а саме: стіл довідок, скринька сюрпризів (чи відкриттів), «спільнота допитливих», крісло оповідача (казкаря), піраміда запитань, тренінги з розвитку навичок, гра в парах «зашифруй – відгадай», приємний сюрприз, «детектив», доручення на завтра, умисні помилки вихователя, зміна статусу вихователя на роль дитини та ін. Отже, послідовно впроваджуючи етапи технології психолого-педагогічного проектування, педагог має можливість залучити дитину до самостворення, саморозвитку своєї особистості.

7. *Технологія портфоліо дошкільника і вихователя.* Технологія «Портфоліо» є однією з освітніх технологій, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід в освіті. Перевагою технології «Портфоліо» є те, що вона спрямована на співпрацю: вихователя і дошкільника, педагогів і батьків, колег, представляючи собою одночасно форму, процес організації та технологію роботи. Це форма безперервної оцінки, спосіб вдосконалення освітнього процесу.

Портфоліо дошкільника – це скарбничка особистих досягнень малюка в різноманітних видах діяльності, його успіхів, позитивних емоцій тощо. Так як строгих ГОСТів до портфоліо поки не існує, науковці Л. Орлова, І. Руденко, В. Дмитрієва та Є. Єгорова пропонують різні варіанти структури портфоліо та такі рубрики як:

- «Познайомтеся зі мною» (поповнюється даними про народження, знаку зодіаку, інформацією, хто із знаменитостей народився в цей день, що означає ім'я дитини тощо);
- «Я росту»;
- «Моя сім'я» (поміщаються фотографії членів сім'ї);
- «Мої друзі» (аналогічно рубриці «Моя сім'я»);
- «Золоті ручки» (цей розділ містить роботи дітей, зроблені своїми руками або фотографії);
- «Розкажи про мене» (розповіді про те, яка дитина на погляд батьків, вихователя дитячого садка і друга тощо);
- «Мої досягнення» (грамоти, листи подяки тощо).

8. *Технологія теорія рішення винахідницьких задач («ТРВЗ»).* Створена вченим-винахідником Т.З. Альтшуллером (педагог використовує нетрадиційні форми роботи, які ставлять дитину в позицію думаючої людини, адаптована до дошкільного віку дозволить виховувати і навчати дитину під девізом «Творчість в усьому!»). Технологія зорієнтована на розвиток системного мислення дитини, її творчих здібностей. Основне її завдання – навчити дитину вирішувати проблеми різного рівня складності з використанням винахідницьких завдань. Автор обґрунтовує і класифікує творчі завдання за рівнями складності. Основна ідея технології полягає в тому, щоб переводити завдання з нижчого рівня складності на вищий. Для її успішної реалізації треба навчити дитину виявляти проблеми, з'ясовувати, чому легкі завдання вирішуються просто, а важкі – складно.

9. *Ігрові технології*. Ігрові технології є складовою частиною педагогічних технологій та пов'язані з ігровою формою взаємодії педагога і дітей через реалізацію певного сюжету (ігри, казки, спектаклі, ділове спілкування). При цьому освітні задачі включаються у зміст гри. Поняття «ігрова технологія» можна визначити як сукупність способів, дій, форм та методів ігрової діяльності в умовах ситуацій, спрямованих на встановлення, збереження чи поліпшення соціального функціонування об'єкта, сприяння саморозвитку особистості, реалізації її творчого потенціалу, здібностей, задатків, а також на відтворення та засвоєння громадського досвіду, у якому складається та вдосконалюється самоврядування поведінкою.

Ігрові технології не випадково знайшли широке застосування у сфері освіти, адже вони мають величезний потенціал з точки зору пріоритетної освітньої задачі, а саме: формування суб'єктної позиції дитини щодо власної діяльності, спілкування й самого себе. Необхідно зазначити, що *більшості ігрових методик властиві такі риси* (за С.А. Шмаковим):

- вільна розвивальна діяльність, яка робиться лише за бажанням дитини, задля задоволення від самого процесу діяльності, а не тільки від результату (процедурне задоволення);

- творчий, значною мірою імпровізований, дуже активний характер цієї діяльності («поле творчості»);

- емоційна піднесеність діяльності, суперництво, змагальність, конкуренція, атракція (почуттєва природа гри, «емоційна напруга»);

- наявність прямих або непрямих правил, які відображають зміст гри, логічну та часову послідовність її розвитку.

Виховний потенціал ігрових технологій, що застосовуються в освітній сфері, найчастіше залежить від:

- змісту пізнавальної та етичної інформації, укладеної в правилах ігрових дій учасників;

- рівня самостійності учасників у пошуку засобів узгодження дій з партнерами, самообмеження в ім'я досягнення мети й успіху, встановлення доброзичливих стосунків;

- вибору учасниками зразків для наслідування.

Ігрова технологія (за Г.К. Селевко) містить спектр цільових орієнтацій, а саме:

- *дидактичні*: розширення кругозору; пізнавальна діяльність; застосування знань, умінь, навичок в практичній діяльності; формування умінь і навичок, необхідних у практичній діяльності; розвиток трудових навичок;

- *виховні*: виховання самостійності, волі; формування певних підходів, позицій, етичних, естетичних і світоглядних установок; виховання співпраці, колективізму, товариськості, комунікативності;

- *розвивальні*: розвиток уваги, пам'яті, мовлення, вміння порівнювати, зіставляти, уяви, фантазії, творчих здібностей, емпатії,

рефлексії, вміння знаходити оптимальні рішення;

– *соціалізуючі*: залучення до норм і цінностей суспільства; пристосування до умов середовища; стресовий контроль, саморегуляція.

Розглянемо види ігрових технологій та особливості їх застосування у роботі з дітьми дошкільного віку. Так, у роботі з дошкільниками варто враховувати, що ще до третього року життя дитина оволодіває рольовою грою, знайомиться з людськими стосунками, починає розрізняти зовнішню і внутрішню сторону явищ, відкриває у себе переживання й починає в них орієнтуватися. У дитини формується уява й символічна функція свідомості, які дозволяють їй переносити властивості одних речей на інші, виникає орієнтація у власних почуттях і формуються навички їх культурного вираження, що дозволяє дитині включатися у колективну діяльність й спілкування. У результаті засвоєння ігрової діяльності у дошкільному періоді формується готовність до суспільно-значимої та суспільно-оцінюваної діяльності навчання.

10. Методика Л. Фесюкової – розвиток творчої уяви у дітей. Це оригінальна методика роботи з казкою з використанням нетрадиційного підходу до навчання. Нетрадиційно – означає навчити дітей оригінально, незвично, по-своєму не тільки сприймати зміст казки, але й творчо перетворювати хід подій, придумувати різні кінцівки, вводити непередбачувані ситуації, змішувати декілька сюжетів в один... Це допомагає зрозуміти дітям що добре, а що погано, створити нову ситуацію, де герої змінилися б на краще. В своїй методиці Л. Фесюкова широко використовує методи ТРВЗ теорії рішення винахідницьких задач. Отже, методика Л. Фесюкової допомагає:

- розвивати в дітей творчу уяву, фантазію, мислення;
- сформувані свідоме ставлення до добра і зла;
- виховувати у дітей добрі почуття;
- навчає оригінально, нестандартно сприймати текст казок, створювати нові казки;
- надає змогу розширити словниковий запас дітей, розвивати діалогічне та монологічне мовлення.

11. Технологія «Чудеса на піску» (Т.М. Грабенко, Т.Д. Зінкевич-Євстигнеєва).

- Ігри з піском:
- розвивають тактильно-кінетичну чуттєвість і дрібну моторику рук;
- стабілізують емоційний стан, забираючи негативну енергію, долають страхи;
- вдосконалюють зорово-просторову орієнтацію, мовленнєві можливості;
- сприяють розширенню словникового запасу;
- допомагають засвоїти навички звуко-складового аналізу та синтезу;

- дозволяють розвивати фонематичний слух і сприймання;
- сприяють розвитку зв'язного мовлення, лексико-граматичних уявлень;
- допомагають при вивченні букв, засвоєнні навичок читання і письма.

12. Ізотерапія. Зображувальна творчість розвиває чуттєво-рухову координацію, яка бере участь в узгодженні міжпівкулевої взаємодії, що потребує участі багатьох психічних функцій. У процесі малювання активізується конкретно-образне і абстрактно-логічне мислення. Терапевтичний вплив зображувальної творчості на дитину складається з багатьох факторів. Так, створення приємної і затишної атмосфери доставляє задоволення і підвищує самооцінку. Сам процес роботи вимагає від дитини відповідального мислення та дії. Активізується фантазія, розвивається терпіння та спокій. Дитина вчиться продуктивно використовувати, контролювати і керувати своїми моторними імпульсами; розвивається сприймання, моторика. Творча робота підвищує мотивацію, гарантує визнання з боку оточуючих, формує самоствердження і самосвідомість. Для ізотерапії підходять усі види художніх матеріалів:

- фарби, олівці, воскова крейда, пастель;
- природні матеріали – кора, листя і насіння рослин, квіти, пір'я, гілки, мох, камінці;
- для ліплення – глина, пластилін, солоне тісто; папір для малювання різних форматів і відтінків, картон;
- пензлі різних розмірів, губки для зафарбовування, ножиці, нитки тощо.

Отже, використання ігрових технологій в гуртковій роботі з дошкільниками сприяє розширенню кругозору; розвитку пізнавальної діяльності; формуванню вмій і навичок, необхідних у практичній діяльності; розвитку уваги, пам'яті, мовлення, вміння порівнювати, зіставляти, уяви, фантазії, творчих здібностей, емпатії, рефлексії, вміння знаходити оптимальні рішення.

Бакай М. П.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розкриваються основні особливості комунікативного розвитку дітей дошкільного віку. Аналізуються основні проблеми, пов'язані з формуванням комунікативної компетентності в період дошкільного дитинства.

Ключові слова: «спілкування», «комунікативна діяльність», «комунікативні вміння», «комунікативна компетентність», «навчання мови», «мовленнєве виховання».

Постановка проблеми. Мовлення дитини є головним інструментом,

за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини. Мовленнєве спілкування є одним з перших видів діяльності, яким дитина оволодіває під час онтогенезу. Воно є універсальною умовою розвитку особистості в період дошкільного дитинства. У процесі різнобічного спілкування дитина пізнає природний, предметний і соціальний світ у його цілісності й різноманітності, формує та розкриває власний внутрішній світ, свій образ Я, засвоює та створює культурні цінності, є при цьому активним суб'єктом взаємодії. Мовлення дитини є головним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вивчення даної проблеми в дошкільних закладах розкривається в дослідженнях Куніцина В. Н., Казарінової Н. В., Руденського Е. В., Чернецької Л. В., Гавриш С. В., Лісіної М. І. та ін.

Метою статті є розкриття основних положень, пов'язаних з такими поняттями як «спілкування», «комунікативна діяльність», «комунікативні вміння», «комунікативна компетентність».

Виклад основного матеріалу дослідження. Мова – це найважливіший засіб спілкування між людьми, спосіб вираження своїх думок, почуттів і прагнень, спосіб формування думок. Мовлення дошкільнят складається з різних структурних компонентів.

Для дитини актуальним стає взаємодія не тільки з близькими їй людьми, але і з іншими дітьми, однолітками. І в міру дорослішання дошкільника все важливішими для нього стають конфлікти і контакти з однолітками. Практично в кожній групі дитячого садка можна помітити складні міжособистісні стосунки дітей. Дошкільнята сваряться, дружать, миряться, ревнують, роблять один одному різні «капості», або ж навпаки, допомагають один одному. Всі ці відносини сильно переймаються дитиною і містять в собі масу різноманітних емоцій.

Формування мовлення дошкільнят складається з різних структурних компонентів. До них належать: мовленнєва компетенція як одна з ключових базисних характеристик особистості; мовленнєвий розвиток, тобто формування певних мовленнєвих умінь та навичок, що забезпечують функціонування мовлення; навчання мови, пов'язане з певним обсягом елементарних знань про мову й мовлення, що формуються на основі розвитку мовного чуття й водночас зумовлюють цей розвиток; мовленнєве виховання, метою якого є виховання мовленнєвої культури особистості.

Комунікативна компетенція – важлива умова розвитку дитини, основний фактор формування особистості. Розвиток комунікативної компетенції є найважливішою складовою особистісної сфери та забезпечує необхідну соціально-психологічну адаптацію дитини в навколишньому світі.

Вміння вступати в контакти з іншими людьми, встановлювати

взаємини з ними, регулювати свою поведінку мають вирішальний вплив становлення особистості дитини-дошкільника.

Спілкування – одна з найважливіших людських потреб, основний спосіб життя людини і умова його розвитку. Тільки в спілкуванні і у відносинах з іншими людьми, людина може відчутти і зрозуміти самого себе, знайти своє місце в світі, соціалізуватися, стати соціально цінною особистістю. Комунікація стає в сучасному житті діяльністю, базовою для всіх інших видів людської діяльності, що пронизує їх і є умовою їх успішної реалізації. У зв'язку з цим проблема соціально-комунікативного розвитку, розвиток дитини у взаємодії з навколишнім світом, стає особливо актуальною на сучасному етапі.

Комунікативна компетентність – «здатність до ефективного рішення комунікативних завдань, що визначає індивідуально-психологічні особливості і забезпечує ефективність її спілкування і взаємодії з іншими людьми».

Проблему формування комунікативних компетенцій фахівці все частіше висловлюють стурбованістю збільшення числа дітей, які стикаються з труднощами в навчанні, відзначають низький рівень їх комунікативного і пізнавального розвитку, недостатню довільність поведінки, емоційну невірноваженість, складності в налагодженні відносин з однолітками і дорослими. При цьому маються на увазі діти зі збереженим інтелектом, нормальними потенційними можливостями, але з різних причин відстають у розвитку від однолітків.

Завдання комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини:

- забезпечити цілісність і життєздатність різних спільнот людей – «дитина – дорослий», «діти – дорослі», «дитина – дитина», «діти – однолітки й малюки»;
- розвивати усі форми (емоційно-особистісне, ситуативно- ділове, позаситуативне) і засоби (невербальні, мовні) спілкування вихованців дошкільного віку;
- навчати диференціювати емоції (моральні, інтелектуальні, естетичні);
- формувати інтелект і дослідницьку діяльність, способи пізнання навколишнього світу;
- формувати творче (продуктивне) ставлення до організації діяльності й спілкування;
- розвивати комунікативно-мовленнєві здібності.

Саме в дошкільному віці закладається базис для більш швидкого і свідомого засвоєння мовного матеріалу на наступних етапах навчання в школі, завдяки відсутності психологічного бар'єру при вивченні іноземної мови.

Слід зазначити, що, на думку Н.А.Тарасюк, Л.А.Щерби, на ранньому етапі навчання іноземна мова повинна вирішувати більш важливу мету, ніж тільки придбання певних навичок і умінь, і вважають доцільним розглядати іноземну мову на даному етапі навчання:

- як засіб формування інтелекту дитини і розвитку її здібностей;
- як засіб усвідомлення власного «я» і самовираження;
- як засіб соціальної взаємодії, за допомогою якого дитина опановує соціальний досвід.

В рамках нового підходу до вивчення дошкільнятами іноземної мови підкреслюється важливість не знання про мову, а володіння мовним матеріалом, комунікативними вміннями, здатність застосовувати ці знання і вміння для вирішення конкретних комунікативних завдань, в різних ситуаціях спілкування.

Чим раніше почати залучати дитину до англійського мовного середовища,

тим краще. Вивчення іноземної мови, в разі правильної організації занять, розвиває дітей, піднімає їх освітній і культурний рівень

Сприятливий вплив вивчення другої мови на розвиток рідної мови довів Л.С.Виготський, відзначав Л.В. Щерба і інші. Так, протягом перших 4-х років життя людини, закладається 50% здібностей до пізнання, до 7-8 років формуються основні навички. Чим більше вам років, тим більше часу вам необхідно буде приділяти і більше сил вкладати. Тому оптимальний варіант навчання англійської мови дітей є 4 років і раніше. Так, діти говорять на тих мовах, яку воничують.

Перш за все, це правильна, спокійна, уповільнена мова оточуючих. З малюком необхідно говорити в звичайному темпі, внаслідок недостатнього в цьому віці розвитку мовленнєво-слухового апарату, дитина не все встигне почути і зрозуміти.

Якщо дитина не може висловити свою думку, переставляючи або пропускаючи склади, йому слід м'яко підказати. Після багаторазового повторення важких слів малюк із задоволенням повторює їх за мамою, робити це він повинен добровільно. Зайва вимогливість дратує, ображає дитину, може викликати страх заговорити, мовчазність, навіть огиду до мови.

Не слід дратуватися дитячої «балаканиною», малюк тренує свої органи мови. Однак не слід забувати і про мовну дисципліну: можна нагадати, що не слід заважати, коли дорослі розмовляють; грати тихо, коли хтось спить або хворий, не кричати. Не рекомендується перевантажувати дитину – вчити букви, навчати читання в трьох-чотирирічному віці без його бажання; результат часто буває зворотній бажаному. Встановлено, що для будь-якого навчання існують оптимальні, найбільш сприятливі терміни. Недотримання їх погано відображається на ході розумового розвитку дитини.

При ранньому мовному розвитку не слід примушувати малюка до розповідання віршів, демонструвати його перед гостями – це може привести до заїкання.

При пізньому розвитку мови не варто заздалегідь бити тривогу, потрібно намагатися більше грати з дитиною в різні мовні ігри,

поповнюючи його пасивний словниковий запас.

Шкідливо надмірно порушувати фантазію і почуття дитини частими і тривалими телепередачами, особливо перед сном. Це перезбуджує його, сприяє розладу нервової системи, сну і навіть появі заїкання.

Крім того, попередження мовних недоліків сприяє створенню умов для нормального функціонування мовних органів: мовленнєвого, слухового, голосового, дихального апаратів, а також зору, нюху і дотику.

Висновки. Дошкільний вік – це період інтенсивного розвитку особистості, який характеризується становленням цілісності свідомості як єдності емоційної та інтелектуальної сфер, так і формуванням основ самостійності і творчої індивідуальності дитини в різних видах діяльності. У роботах Л.С. Виготського, М.М. Алексеєвої, С.Л. Рубінштейна, Ф.А. Сохін, Є.І. Тихеєвої зазначають, що загальний розвиток особистості дошкільника багато в чому обумовлено рівнем розвитку мови. Саме дошкільне дитинство є особливо чутливим до засвоєння мови. Тому процес мовного розвитку розглядається в сучасній дошкільній освіті як загальна основа виховання і навчання дітей.

Комунікативна компетентність дошкільників являє собою сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективність протікання комунікативних процесів (оволодіння навичками мовного спілкування, сприйняття, оцінка і інтерпретація комунікативних дій, планування ситуації спілкування) з урахуванням специфіки перебігу мовного порушення, що включають вплив на мотиваційну сферу (зміна ціннісних орієнтацій і установок особистості, формування комунікативної культури), а також правила регулювання комунікативної поведінки дошкільника і засобів його виховання.

Література

1. Кулікова А.І., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. Низовської О.В. Англійська мова для дітей дошкільного віку. – Т: Мандрівець, 2015
2. Гончаренко А. Комунікативна компетентність – головна мета // Дошкільне виховання. – 2008. – №7.
3. Хуторской А. Ключевые компетентности, как компонент личностноориентированной парадигмы образования // Народное образование. – 2003. – №2. Олейнікова О.Г. Розвиток комунікативної компетентності учнів на уроках іноземної мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://vuzlib.com/content/view/360/84>

Беляков М.О.

керівник гуртка «Казкова англійська»

МЕТОД ГРИ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Стаття присвячена проблемі виховання дітей дошкільного віку методом гри під час вивчення іноземної мови. Розкрита важливість використання ігрових методів на заняттях англійської мови для

гармонійного та повноцінного розвитку особистості дошкільників, збагачення її інтелектуальної, моральної, вольової та соціальної сфер у процесі оволодіння основами іноземного спілкування.

Ключові слова: гра, ігрова діяльність, іноземна мова, мовні навички, розвиток особистості.

Постановка проблеми. Навчання англійської мови можна розглядати як один із засобів виховання дітей дошкільного віку. Іноземна мова виступає водночас предметом та засобом виховання і розкриває особистий потенціал, враховуючи індивідуальні особливості кожної дитини. У процесі навчання англійської мови формується вміння спілкуватись у межах комунікативного мінімуму. Завдання керівника гуртка – сформувати культуру спілкування і ввести у процес навчання позитивне сприйняття світу дитинства. Гармонійно та вдало поєднуються виховання та навчання англійської мови в дошкільників у ігрових методах. Гра виступає основою здійснення освітнього процесу і допомагає зацікавити дітей, викликати позитивне сприйняття мовного матеріалу [5, с.38

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх науково методичних публікацій свідчить, що навчання за допомогою гри на заняттях англійської мови у дошкільних закладах з методичного і лінгвістичного погляду є важливим і спричиняє пришвидшений інтелектуальний розвиток дітей, сприяє засвоєнню ними іноземного мінімізованого матеріалу. Вивчення ігрового методу розглянуто у працях Л.С.Виготського [2], Т.І.Олійника [4], А.Сиденка [6], Т.М.Шкваріної [7] та ін.

Метою статті є висвітлення актуальної теми виховання та навчання водночас в процесі ігрової діяльності та розкрити важливість використання ігрових методів на заняттях англійської мови для гармонійного та повноцінного розвитку особистості дошкільників, збагаченню її інтелектуальної, моральної, вольової та соціальної сфер у процесі оволодіння основами іноземного спілкування.

Виклад основного матеріалу. Раннє навчання англійської мови за допомогою ігрової діяльності допомагає розвивати та виховувати дитину, реалізуючи вже сформовані нею якості для того, щоб вдало засвоювати мінімальний обсяг англійських знань та вмінь. Процес навчання англійської мови можна розглянути як засіб розвитку дитини в соціумі, що допомагає розкрити її особистісний потенціал. Виховання дітей дошкільного віку засобами англійської мови забезпечує повноцінний розвиток дитини, формування особистості, реалізацію виховних, розвиваючих, освітніх та практичних цілей

Для правильної організації системи навчання іноземної мови дошкільнят педагогу потрібно враховувати вікові та індивідуальні особливості. Індивідуальні якості дошкільників педагог повинен

враховувати з перших занять. На заняттях англійської мови деякі діти можуть бути непосидючими, активними, щоб на них звернули увагу. У багатьох дітей зберігається сором'язливість, неспокійність, одні діти виявляють активність та інтерес у спілкуванні, а інші – замкнуті, пасивні. Ці всі психічні та фізичні фактори впливають на методи викладання англійської мови. Якщо застосувати неправильні методи навчання, то ефективність занять буде низькою, а успішність дітей незадовільною. Тому єдиним шляхом формування у дошкільників інтересу та бажання до вивчення англійської мови має стати гра, яка є зв'язком цих мотивів, інтересів, факторів, так як ігрова діяльність, враховуючи вік переважає. О.Негневицька запевняє, що кожне заняття з англійської мови має стати цікавим, захоплюючим, результативним, якщо буде проводитися у формі гри [3, с.20].

На занятті в гуртку ми маємо справу з особливим видом ігор – навчальними іграми. Вони відрізняються від розважальних ігор тим, що мають другий план, вузько - методичну ціль. Для дітей навчальна гра залишається розвагою, тренування відходить на другий план. Для педагога будь - яка навчальна гра – це перш за все вправа. Педагог повинен завжди ясно і чітко уявляти собі, яку навчальну ціль переслідує та чи інша гра, однак ні в якому разі не слід показувати дітям, що його більш за все цікавить другий план, він повинен сміятися і радіти разом з дітьми, підкреслюючи тим самим, що його цікавить ігрова суть вправи, а не навчальна. Якщо педагог розкриє дітям свій другий план, гра перетвориться у звичайну вправу.

Не варто забувати, що у малят зовсім інша мотивація, ніж у дорослих. Їм ще невідомо прагнення до успіху, бажання до вдосконалення, їх може зацікавити тільки одне - гра! Тому підкреслимо, що процес вивчення англійської мови у малюків піде значно легше, якщо він буде проходити у вигляді навчальної та розвиваючої гри. Вона повинна стимулювати у дитини візуальне і слухове сприйняття іноземної мови.

Ігри, що формують мовні навички, мають на меті:

- навчити малюків вживати мовні зразки, що містять певні граматичні труднощі; створити природну ситуацію для вживання даного мовного зразка;
- розвинути мовну творчу активність дітей;
- тренувати дітей у вживанні лексики в ситуаціях, що наближені до природних обставин;
- активізувати мовно-розумову діяльність;
- розвивати мовну реакцію;
- познайомити дітей із сполучуваністю слів.

Ігрова діяльність передбачає ознайомлення зі змістом та правилами гри. Вже на перших заняттях з англійської мови дітям пропонується обрати для себе роль свого улюбленого казкового героя і впродовж декількох занять виконувати її. Це, звичайно, можуть бути герої

англійських казок та мультфільмів або казок народів світу. Отже, ігри можуть бути пов'язані з казками, а це, в свою чергу, дає змогу педагогу менше витратити часу і сили на ознайомлення з загальними правилами ігрової діяльності. Відібрані ігри для занять відрізняються тим, що основним є спостереження та увага. Педагог повинен контролювати хід гри і передбачати будь-які труднощі у процесі гри і вміти уникнути їх. Наприклад, педагог хоче на занятті використати м'яч, щоб навчити дітей рахувати до десяти. Кожен із дошкільнят захоче бути лідером і це буде стимулювати їх навчитися швидше рахувати. Також їх можна навчити рахувати за допомогою пальців, не використовуючи м'яча. Одним із шляхів створення комунікативної ситуації є ігри, які сприяють реалізації міжособистісного спілкування дошкільнят на занятті. Рольова гра орієнтує дошкільнят на планування особистої мовленнєвої поведінки і прогнозування поведінки співрозмовника. Рольова гра передбачає елемент перевтілення учня у представника певної соціальної групи, професії, тощо. Гра допомагає зробити процес навчання цікавим, захоплюючим. Під час рольової гри діти виступають суб'єктами ігрового процесу, його активними творцями. У грі навіть інтелектуально-пасивна дитина спроможна виконати таке завдання, яке їй важко дається у звичайному житті, тому що тут існує певна умовність і немає такої жорстокої смуги оцінювання, яку відчуває на собі школяр з перших же днів навчання, адже це гра. Відчуття рівності, атмосфера захопленості дають можливість дошкільнятам подолати скутість, зняти мовний бар'єр, втому, знизити тривожність, напруження, негативне ставлення дітей до навчальної діяльності, тощо.

Дитина дошкільного віку грає завжди. Гра – це планомірна, розумна підкорена певним правилам система поведінки. У грі розвиваються творчі, розумові здібності дитини, в ній передбачається прийняття рішення: як вчинити, що зробити, як виграти. Навчальні ігри допомагають зробити процес навчання іноземній мові цікавим та захоплюючим. Атмосфера захопленості, відчуття рівності дають можливість учням подолати скутість, зняти мовний бар'єр, втому, знизити тривожність, тощо. За допомогою гри добре відпрацьовується вимова, активізується лексичний та граматичний матеріал, розвиваються навички аудіювання, усного мовлення. Спілкування, яке є основною метою навчання іноземної мови, є ситуативним, адже воно завжди відбувається в певній ситуації. Рольова гра є чудовою основою для навчання спілкування, тому що в ній задаються умови та ролі, які моделюють реальні життєві ситуації [6, с.135].

Висновки. Таким чином, ігрова діяльність на заняттях з англійської мови в дошкільному закладі допомагає ефективнішому закріпленню в пам'яті дитини іншомовні слова і не викликає надмірного розумового навантаження. Гра як один із основних методів навчання англійської мови має бути цікавою, простою, жвавою, насиченою лексико-граматичними та фонетичними елементами, закріплення вивченого матеріалу і поповнення

нового словарного запасу. Отже, ігрова діяльність виховує та розвиває особистість, формує мовну, мовленнєву та соціокультурну компетенції, а також актуалізує у процесі навчання позитивні риси характеру, формує новоутворення культури спілкування, прояви загальнолюдських моральних якостей.

Література

1. Артемова Л.В. Гра // Методичні рекомендації до програми виховання дітей дошкільного віку “Малятко”. – К.: “Свенас”. – 1993. – С.31-48
2. Виготський Л.С. Педагогічна психологія. – М.:Педагогіка, 1991. – 232с
3. Негневицькая Е.И. Иностранный язык для самых маленьких: вчера, сегодня, завтра // Иностранные языки в школе. – 1987. – № 6. – С.20-26
4. Олійник Т.І. Рольова гра у навчанні англійської мови. – К.: Освіта, 1992. – 127с
5. Протасова Е.Ю. Обучение иностранному языку дошкольников/обзор теоретических позиций // Иностранные языки в школе. – 1990. – № 1. – С.38- 43
6. Сиденко А. Ігровий підхід у навчанні // Народна освіта. – 2000. – № 8. – 135с
7. Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (Програма, методичні рекомендації): Навч. посіб. для вчителів раннього навчання англ. мови, студентів вищ. пед. навч. закладів. – Умань: Видавничо-поліграф. підприємство, 2003. – 120с

Приймак В.А.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ГРА ЯК ОСНОВНИЙ ВИД РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Стаття присвячена аналізу проблеми розвитку діалогічного мовлення на початковому етапі вивчення дошкільнятами англійської мови. Розкрито проблеми, пов'язані з технологіями розширення словникового запасу дітей за допомогою різних засобів, методів та прийомів навчання. Розкрито методика запам'ятовування «Active English. Learn and Play» засобами рухливої ігрової діяльності “Let us travelling to... (name of the country)” Представлено обґрунтовані засоби формування, збагачення та засвоєння нових ЛО, які надалі будуть формувати прості речення та висловлювання.

Ключові слова: гра, освітнє ігрове середовище, лексична одиниця (далі ЛО), розвиток діалогічного мовлення, дошкільнята, методика запам'ятовування

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Дошкільну іншомовну освіту, насамперед англомовну, здобуває дедалі більша

кількість дітей. Навчання здійснюється як індивідуально (у родинях), так і колективно (у дитячих садках, у позашкільних та культурно-освітніх закладах). У процесі навчання дошкільників англійської мови, діалогічне мовлення виступає водночас предметом і провідним засобом навчання. Під час процесу навчання діти не вивчають складових частин незнайомої мови, а одразу опановують її як засіб спілкування. Ефективність таких занять цілком залежить від добору форм, методів та прийомів роботи, які відповідають віковим особливостям маленьких дітей, які вивчають іноземну мову. Сьогодні важливо, щоб заняття з іноземної мови не лише давали дітям нові знання, але й сприяли повноцінному розвитку і вихованню творчої особистості.

О. Б. Уланова [8] стверджувала, що особистість – це своєрідний механізм, ланцюги якого пов'язані і, в свою чергу, впливають на процес засвоєння іноземної мови. В основі цього „механізму” лежить уявлення дитини про себе. Педагогічна наука і освітянська практика довели, що якщо таке навчання здійснюється правильно з методичного та лінгвістичного погляду, то воно стає важливим чинником пришвидшеного інтелектуального розвитку дітей, сприяє засвоєнню ними мінімізованого іншомовного матеріалу, створює передумови для успішного оволодіння у школі будь-якою іноземною мовою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Гра, неначе чарівна паличка, допоможе навчити дитину рахувати, читати, писати, а головне – рухатися. Навчання іноземної мови є важливим засобом гармонійного розвитку особистості, формування її життєвої компетенції. Побудований правильно з дидактичного та лінгвістичного поглядів, процес навчання сприяє реалізації змісту всіх сфер життєдіяльності дітей і має самостійне освітнє значення. Гра – це не тільки найкращий засіб розвитку діалогічного мовлення, але й чудова можливість спілкуватися з дітьми. Діти щасливі, коли дорослі приділяють їм увагу, грають з ними. Граючи з дітьми, ми виконуємо відразу декілька функцій: розвиваємо, навчаємо, спілкуємося та просто робимо дітей щасливими, а отже – здоровими. Одна з умов підвищення якості навчання – забезпечення мовленнєвої активності дітей дошкільного віку. Саме дошкільний вік, на думку багатьох дослідників (Н. Басова, М. Безруких, В. Бухбіндер, І. Вронської, Н. Гальскова, Г. Рогова, О. Сідельнікова та ін.), є найбільш сензитивним для раннього оволодіння іноземною мовою. У цьому контексті саме опанування іноземної мови розглядається як одна з умов підвищення якості мовленнєвої активності дітей. Особливо це стосується навчання дітей старшого дошкільного віку. У. Вайнрайх, М. Павлович та інші вбачають основу успішного навчання дошкільників іноземної мови саме у специфіці психофізіологічних можливостей дітей цього віку. Так, на думку У. Пенфілда, фізіологічна причина успіху навчання мови полягає в тому, що в цей період мозок дитини має спеціалізовану здатність до навчання мови, яка з віком зменшується. На сучасному етапі навчання дітей

іноземної мови в дошкільних навчальних закладах досить актуальним є не тільки питання збагачення чи розширення словникового запасу дітей за допомогою різних засобів, методів та прийомів навчання.

Формування цілей статті (постановка завдання). На меті дослідити проблеми, пов'язані з технологіями розширення словникового запасу дітей за допомогою розвитку діалогічного мовлення у процесі ігрової діяльності для формування чітких та простих фраз, висловлювань й навіть речень.

Виклад основного матеріалу. Успіх у будь-якій справі залежить від добре розробленого плану. Стосовно дошкільників (у віці від 3-х до 6-ти років) варто говорити про розвивальні заняття, оскільки визначальним видом діяльності дітей цієї вікової групи є не навчання, а гра. Знання іноземної мови асоціюється із знанням слів, в той час як володіння мовою – з лексичними навичками, які саме й забезпечують функціонування лексики у спілкуванні. Отже лексичні навички слід розглядати як найважливіший і невід'ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування саме і є метою навчання лексичного матеріалу.

Дослідження Л. С. Виготського, І. А. Зімньої, В. В. Давидова, А. А. Леонтьєва, Ш. А. Амонашвілі, З. Я. Футерман сконцентровані на центральних проблемах дошкільного віку: психічному і особистому розвитку, процесі засвоєння мови, мимовільності в засвоєнні соціальної дійсності, культури, в тому числі нерідної. Освітнє ігрове середовище і зміст занять полягає насамперед в тому, щоб просунути, зацікавивши, дитину вперед, удосконалюючи її фізичний, функціональний і психічний розвиток у різних сферах, таких, як [4]:

- *пізнавальна* – розвиток уваги, сприйняття, пам'яті, мислення, уяви, мовлення;
- *мотиваційна* – розвиток інтересу до нового до пізнання навколишнього середовища чи світу в цілому;
- *рухова* – розвиток основних рухових навичок: бігу, стрибків, кидання та ловіння м'яча тощо;
- *вольова* – розвиток довільної поведінки, здатності до подолання труднощів і стримування імпульсивності;
- *емоційна* – розвиток соціальних емоцій: співчуття та співпереживання;
- *особистісна й соціальна* – розвиток здатності до позитивної взаємодії в колективі й навчання комунікативних навичок [8].

Таким чином, можна визначити *ряд позитивних результатів*, досягнутих засобами іноземної мови: забезпечення загального психічного розвитку (зокрема, мовних здібностей):

- 1) формування цілеспрямованості, активності;
- 2) мовний розвиток на рідній і іноземній мові.

В цілому відзначається наступний вплив іноземної мови на особистість дитини: ігровий характер процесу навчання дозволяє розкрити

індивідуальні творчі можливості, сформувати навички спілкування, встановити невимушене спілкування (в контексті ситуації) і створити якісний стрибок в розвитку самооцінки (дитина виділяє себе як суб'єкта діяльності, як особистість) [6].

Людина в мовленнєвому акті оперує не окремими словами, асемантичними полями, з яких вона обирає слово, щоб висловити думку. Відтак, окрім кількісного росту, головною умовою свідомої будови мовлення є формування в дитини розуміння семантичного значення, смислової структури слів, тобто якісне освоєння лексики. Ця робота передбачає формування вміння добирати найдоцільніші для конкретного висловлювання слова. Тож виокремимо завдання, що становлять зміст лексичної роботи:

- ✓ кількісне нагромадження лексики.
- ✓ усвідомлення семантичного значення слів, їх доземне застосування

- ✓ відповідно до контексту висловлювання.

- ✓ активізація словникового запасу.

Одиницею навчання лексичного матеріалу є лексична одиниця (даліЛО), яка може бути не лише словом, але й сталим словосполученням.

Основними критеріями відбору лексичних мінімумів є такі: сполучуваність, тобто здатність ЛО поєднуватися з іншими одиницями у мовленні; семантична цінність, тобто висловлювання за допомогою ЛО важливих понять з різних сфер людської діяльності; стилістична необмеженість (перевага не надається жодному із стилів мовлення) [11]. У зв'язку з тим, що слів, які відповідають даним критеріям, надзвичайно багато, що перевищує кількісні можливості словника-мінімуму, до них застосовують ще й деякі додаткові: частотності, багатозначності, словотворчої та стройової здатності. Чим вищі показники слова за цими критеріями, тим цінніші вони для процесу навчання іноземної мови і тим скоріше вони мають бути включені до словника-мінімуму.

Центральною ланкою в роботі над засвоєнням лексичного матеріалу є формування лексичних навичок. Лексична правильність мовлення визначається сталістю лексичних мовленнєвих навичок. За визначенням С.Ф.Шатілова, „лексичні мовленнєві навички” – це навички інтуїтивно-правильного утворення, вживання і розуміння іншомовної лексики на основі мовленнєвих лексичних зв'язків між слухомовленнєвомоторною і графічною формами слова і його значенням, а також зв'язків між словами іноземної мови [2].

У процесі засвоєння лексичного матеріалу (так само, як і граматичного) можна виділити:

I етап ознайомлення дітей з новими ЛО – семантизація ЛО;

II етап автоматизації дій дітей з новими ЛО, де розрізняють;

а) автоматизацію на рівні словоформи, вільного словосполучення та фрази, речення;

б)автоматизацію на понад фразовому рівні – діалогічної або монологічної єдності.

Далі здійснюється удосконалення дій з ЛО і як результат – ситуативне вживання засвоєних ЛО при висловлюванні своїх думок в усній формі (говоріння).

Процес ознайомлення з новою ЛО починається, як правило, з семантизації, тобто розкриття значення нових ЛО. Всі різноманітні способи семантизації можна поділити на дві групи: перекладні та безперекладні.

Перекладні способи розкриття значень іншомовних ЛО включають:

- ✓ однослівний переклад;
- ✓ багатослівний переклад;
- ✓ пофразовий переклад;
- ✓ тлумачення значення або пояснення ЛО рідною мовою.

До безперекладних способів розкриття значень іншомовних ЛО відносяться:

- ✓ наочна семантизації – демонстрація предметів, малюнків,
- ✓ діапозитивів, картин, жестів, рухів тощо;
- ✓ мовна семантизації:

а) за допомогою контексту, ілюстративного речення;

б) зіставлення однієї ЛО з іншими відомими словами іноземної мови – за допомогою антонімів і зрідка синонімів;

✓ дефініція - опис значення нового слова за допомогою уже відомих слів;

- ✓ тлумачення значення ЛО іноземною мовою.

Названі способи семантизації мають свої переваги і свої недоліки. Ось чому усі спроби знайти оптимальний спосіб залишаються марними. Вибір способу семантизації залежить від цілого ряду факторів, насамперед від особливостей самого слова: його форми, значення, сполучуваності, збігу або розбіжності зі словами рідної мови. Так, слова, що виражають абстрактні поняття, недоцільно семантизувати за допомогою унаочнення або ілюстративного речення, а слова, що виражають поняття, які відсутні в рідній мові дитини, – за допомогою однослівного перекладу [5].

Процес перетворення знань на певну навичку складний і довготривалий. Педагогові не досить повідомити дітям і домогтися, щоб вони запам'ятали, що „anapple” – це яблуко, а „anut” – горіх. Потрібно виконати не одну ігрову вправу, щоб діти безпомилково впізнавали ці слова в потоці іншомовних слів (сформованість фонетичної та лексичної рецептивних навичок) і самостійно використовували ці слова у комунікативній діяльності (сформованість фонетичної та лексичної продуктивних навичок). Ще складніший процес формування граматичних навичок. Дитина спочатку вчиться сприймати звуковий образ граматичної структури в потоці іншомовного мовлення (рецептивна навичка). Після цього, у процесі гри, пригадує необхідну для гри структуру і вимовляє її

(продуктивна навичка).

Зв'язне мовлення виступає у діалогічній та монологічній формах. Підготовчий характер навчання дошкільників англійської мови визначає потребу сформуванню у дітей передовсім навички діалогічного мовлення. На більш віддалених етапах навчання, у разі створення відповідних умов ігрової діяльності, дитина буде здатна збільшити монологічне висловлювання до 3–4 простих речень.

Фонетичний, лексичний, граматичний матеріал подається у типових структурах та реченнях. Вводячи нову лексико-граматичну структуру, педагог чітко, голосно, повільно вимовляє її, потім перекладає на рідну мову. Після цього він тричі виразно, не у швидкому темпі, повторює фразу (структуру, речення), якщо треба – окреме слово.

Головне завдання подачі нового матеріалу – максимально забезпечити мимовільне запам'ятовування нового матеріалу. Дітям дають завдання: «Listen! Repeat!» – „Слухайте! Повторюйте!”. Діти мають співпереживати весь текст, „відчутти” його. Для цього використовуються різні екстра-та паралінгвістичні засоби (жести, міміка, пантоміма, темп, тембр голосу та ін.).

Рекомендуються такі прийоми для запам'ятовування:[9]

1. проговорювання з різною гучністю (тихо, нормально, голосно);
2. ритмічне проговорювання у різному темпі (повільно, нормально, швидко);
3. повторення слова, фрази, речення у супроводі ритмічного проплескування, тупання, кружляння;
4. проспівування фрази на загальновідомий мотив;
5. проговорювання з різними емоційними інтонаціями (радісно, з жалем, здивовано, засмучено);
6. повторення за педагогом у супроводі пантоміми (батьоро крокуємо, збираємо гриби, рвемо горіхи, літаємо та ін.);
7. взаємодії у шеренгах, колах, групах, парах;
8. проговорювання з асоціативними опорами (різні картинки, геометричні фігури, знаки, що відповідають певній фразі).

Залежно від конкретної мети заняття, малі літературні форми (художнє слово) можна використовувати:

- ✓ на етапах введення матеріалу;
- ✓ як фонетичну зарядку, після засвоєння матеріалу дітьми;
- ✓ як засіб розрядки у середині та в кінці заняття, коли дітям потрібен відпочинок.

Варто дотримуватися такої послідовності роботи з цим матеріалом:

- ✓ розповідь про головний зміст твору (вірша, пісні, фізкультхвилинка);
- ✓ прослуховування твору вперше, без перекладу;
- ✓ прослуховування твору вдруге із перекладом;
- ✓ розуміння твору із використанням різних засобів.

Процес навчання буде успішним тоді, коли [3]:

1. для дитини діяльність з аудіювання і говоріння буде цікавою (наявність мотиву);
2. результат слухання чи говоріння буде очікуваним (наявність мети);
3. у пам'яті, уяві, попередньому досвіді дитини будуть наявні можливості розв'язувати завдання (наявність засобів);
4. ніщо не буде стримувати пошуково-інтелектуальної діяльності, спрямованої на розв'язання завдань іншомовного спілкування (наявність умов);
5. подача програмного матеріалу має проводитися чітко, виразно, досить голосно, спокійно, у нормальному темпі;
6. введення нового лексичного матеріалу супроводжується жестами, мімікою, зміною тембру голосу, що відповідає персонажу дійства, демонстрацією, перекладом на рідну мову, фоновою музикою.

Наголосимо: якщо діти (чи одна дитина) не засвоїли щось на занятті – не треба вимагати негайного запам'ятовування матеріалу. Головне, щоб дітям було цікаво, щоб вони були активними, захоплені навчанням, переживали позитивні емоції. Дуже важливо створити в процесі навчання дітей іноземної мови такі умови, щоб матеріал засвоювався природно, щоб діти вчилися легко, з інтересом і бажанням, без зайвого напруження емоційно-вольових та інтелектуальних сил.

Висновки. Раніше центральним завданням педагогів при викладанні англ. мови в дошкільному віці вважалося розширення словникового запасу, лексичного розвитку в процесі ознайомлення з навколишнім, тобто кількісне його нагромадження в пасивному та активному словниках. В сучасному світі, який швидко та стрімко розвивається, завдання педагогів вже сформувані у дітей певні лексичні навички спілкування іноземною мовою, зорієнтувати їх на використання іноземної лексики у вільному спілкуванні з однолітками, з дорослими, що можливе тільки завдяки розвитку саме діалогічного мовлення через гру. Адже для дитини гра – це природний вид діяльності, під час якої вона гармонійно розвиває свої фізичні та інтелектуальні здібності, опановує нові знання та вміння. Навчання англійської мови дітей середнього та старшого дошкільного віку в дитячому садку відбувається завдяки формуванню елементарної англійської комунікативної компетенції, яка досягається шляхом активізації словника через рецептивні, репродуктивні ігри, вірші та пісні, відповідної тематики. Кожна сфера спілкування (тема) містить лексичний матеріал та мовні структури, а також засоби вивчення (добірка ігор, художніх слів). Спілкування організовується таким чином, щоб дитина була безпосереднім учасником навчального процесу в ігровій атмосфері, в ігровому середовищі. Навчаємо граючи! Гру треба повторювати кілька разів поспіль за одних і тих самих умов, щоб утворені рефлексивні зв'язки були стійкішими, а діти швидше запам'ятовували поданий матеріал.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Вид-во «Освіта», 2012.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгво-дидактика: теорія і практика. / А. М. Богуш – К.: Вид-во «Просвіта», 2000. – 216с.
3. Ванжа С. М. Розгорнуте перспективне планування. Середній вік. / С. М. Ванжа, Т.В. Власова – Х.: Вид-во «Ранок», 2014. – 30 с. – (Сучасна дошкільна освіта)
4. Граючись вчимося. Англійська мова: програма та методичні рекомендації / С. Гунько, Л. Гусак, З. Лещенко та ін.. – К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. – 88 с.
5. Крутій К. Л. Методичне забезпечення дошкільної лінгво-дидактика в Україні // Дошкільне виховання. – 2001. – №5. – С. 10 – 11.
6. Низовська О. Іноземна мова в дошкільному закладі // Дошкільне виховання. – 2007. – №4. – С. 3 – 7.
7. Практичний матеріал. Середній дошкільний вік / Упоряд. С. М. Ванжа. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011. – 160 с. – (Сучасна дошкільна освіта)
8. Уланова О. Б. Англійська для дошкільнят: граємо і вчимо. Позитивний вплив раннього вивчення іноземної мови на розвиток дитини та її особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vuzlit.ru/490721/positivniy_vpliv_rannogo_vivchennya_inozemnoyi_movi_na_rozvitok_ditini_ta_yiyi_osobistosti
9. Шкваріна Т. Англійська мова для дітей дошкільного віку: прогр., метод. реком. – К.: Шкільний світ, 2008. – 111 с.
10. Active English. Learn and Play: [practical course of English language for young learners] / Т. В. Земляная. – Днепр: АРТ-ПРЕСС, 2013. – 68 С.
11. Andy Harvey-John Oakley. Game on! A Teacher's Resource Book of Activities for English Language Learners. – Greenham Business Park, Newbury, Berkshire – Liberty House "EXPRESS PUBLISHING", - 2013 – 232p.

Росада М. О.

керівник гуртка «Словничок»

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ

Стаття присвячена проблемі комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку в умовах гурткової роботи. Розглядаються засоби, умови активізації мовленнєвого спілкування вихованців, основні правила позитивного спілкування та взаємодії; пропонуються інтерактивні методи, які формують комунікативні навички дітей.

Ключові слова: мовлення, діти дошкільного віку, спілкування, комунікативно-мовленнєві навички.

Постановка проблеми. Розвиток мовленнєво-комунікативних

навичок дітей дошкільного віку є однією із стрижневих проблем дошкільної лінгводидактики. Її актуальність зумовлюється пріоритетними напрямами Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Комплексними заходами щодо всебічного розвитку і функціонування української мови», спрямованими на модернізацію дошкільної освіти, оновлення змісту, вдосконалення форм, методів і технології навчання дітей рідної мови, розвитку культури мовлення та мовленнєвого спілкування.

Мовленнєвий розвиток дитини є головним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини. Водночас, як засвідчує практика, поширення комп'ютеризації, телебачення та інших технічних засобів, які стали доступними й дітям дошкільного віку як у сім'ї, так і в дошкільних закладах, обмежує безпосереднє спілкування дітей з іншими мовцями, внаслідок чого збагачується їхня пізнавальна сфера і водночас гальмується мовленнєва діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема розвитку мовленнєво-комунікативних навичок розповіді дошкільників не є новою. Вона досліджувалася класиками наукової думки і сучасними науковцями в різних аспектах: психологічному (Л.С. Виготський, Г.М. Леушина, О.Р. Лурія, Т.О. Піроженко, С.Л. Рубінштейн, І.О. Синиця та ін.); психолінгвістичному (І.О. Зимня, О.О. Леонт'єв, О.М. Шахнарович та ін.); лінгвістичному (М.П. Кочерган, Т.О. Ладиженська, Л.І. Мацько, М.Я. Плющ, В.М. Русанівський, Л.В. Щерба та ін.); педагогічному (Л.В. Ворошніна, В.Г. Захарченко, А.А. Зрожевська, Е.П. Короткова, Н.П. Орланова, Є.І. Тихеєва, О.С. Ушакова та ін.); лінгводидактичному (А.М. Богуш, О.М. Біляєв, М.С. Ващуленко, Н.В. Гавриш, Т.К. Донченко, С.О. Караман, В.Я. Мельничайко, Л.М. Паламар, М.І. Пентилюк та ін.). Досліджено такі аспекти розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку: навчання розповідання за дидактичними картинками (Н.В. Гавриш, Л.І. Глухенька, Н.Ф. Виноградова, Н.Г. Смольнікова, Е.М. Струніна та ін.), іграшками (А.М. Бородич, Е.П. Короткова та ін.), навчання описових розповідей (В.В. Гербова, А.А. Зрожевська, С.В. Ласунова та ін.), переказування дітьми художніх творів (Р.П. Боша, О.М. Лещенко, Н.В. Малиновська, Н.П. Орланова та ін.), навчання творчих розповідей (Л.І. Березовська, Н.В. Водолага, Л.В. Ворошніна, Н.В. Гавриш, С.В. Ласунова та ін.), розвиток зв'язного мовлення за текстом казок (С.Л. Алієва, Н.Н. Насруллаєва, Ю.А. Руденко, Л.І. Фесенко та ін.), у продуктивній діяльності (Т.Г. Постоян та ін.), розвиток пояснювального (Н.І. Кузіна, М.М. Поддяков та ін.) і діалогічного мовлення (Е.І. Матецька, Т. Слама-Казак, С.К. Хаджирадева, Г.В. Чулкова та ін.), в ігровій діяльності (В.Г. Захарченко, Б.Ф. Контаутене, Н.В. Савінова та ін.). Натомість ознайомлення з результатами теоретичного аналізу означеної

проблеми і практичним досвідом засвідчило, що питання зв'язності дитячого мовлення попри всю різноманітність пропонуванних методичних систем, розглядається не лише практиками, але й науковцями однобічно, з погляду оволодіння дітьми загальноприйнятими в лінгвістиці якостями зв'язного мовлення.

Мета статті. Розглянути засоби, умови активізації мовленнєвого спілкування вихованців, основні правила позитивного спілкування та взаємодії, які формують комунікативні навички дітей.

Виклад основного матеріалу. Комунікативно-мовленнєва спрямованість у навчанні та вихованні дошкільників на сучасному етапі розвитку інтеграційних процесів в освіті набула пріоритетного значення, адже спілкування це невід'ємна частина нашого життя, пізнання навколишнього світу та власного Я.

Під мовленнєвою активністю дитини дошкільного віку науковці розуміють виражену потребу в мовленнєвому спілкуванні, бажання вступити в контакт із оточуючими та вміння організувати мовленнєве спілкування [5]. І саме відсутність у дошкільників потреби в спілкуванні і є проблемою сучасності. Зі стрімким розвитком сучасних технологій спілкування для дошкільників набуло більш другорядного значення, дитина легше демонструє свої бажання, прохання (міміка, жести, елементарні звукові супроводи), ніж пояснює про них.

Так, наприклад, в процесі складання розповіді старшими дошкільниками відмічається бідність словника, а саме: неточності використання слів, переважання у словнику іменників і дієслів та обмеженість використання прикметників, прислівників, прийменників. Діти використовують в мовленні переважно прості поширені речення і майже не користуються складними реченнями зі сполучниками (і, а, та, але, або). Спостерігається багато помилок граматичного оформлення речень: порушення узгодження прикметників, іменників, дієслів у роді, числі, відмінку («Діти в лісу багато гриб збирала.» «На дереві лист облетіло»).

Активізація мовленнєвого спілкування та особистості дітей забезпечується наступними засобами: підбір ігор та вправ, що враховують рівень мовленнєвого розвитку кожної дитини; взаємодія в роботі з дітьми педагога та вихователів; робота з батьками з надання їм допомоги у вихованні дитини в родині; цікавий наочний та мовленнєвий матеріал; система заохочень.

У роботі гуртка «Словничок» використовується комплекс методів: теоретичних: аналіз, узагальнення даних психологічної, психолінгвістичної, лінгвістичної, нейропсихологічної літератури з проблеми дослідження; узагальнення та аналіз педагогічного досвіду з метою з'ясування стану мовленнєвої активності дошкільників; емпіричні: вивчення документальних джерел; спостереження за виховним процесом;

опитування, бесіда.

Процес усного мовлення вихованців проводиться із залученням методичних доробок та рекомендацій Г. Каше, Н. Пивоварцевої, Ю. Рібцун, Є. Соботович, В. Тарасун, Л. Трофименко. Так, для розвитку монологічного мовлення дітям було запропоновано завдання на складання розповіді за серією сюжетних малюнків (серія сюжетних малюнків „Пори року”). Для визначення природи труднощів, завдання оцінювалося за наступними критеріями:

- смислова адекватність вихідному матеріалу (наочно зображеному сюжету);
- можливість програмування тексту (зв'язність, повнота викладу);
- граматичне оформлення (правильність побудови речень, уміння використовувати складні речення);
- лексичне оформлення;
- самостійність виконання (наявність або відсутність підказок експериментатора у ході складання розповіді) [1].

Основними технологіями активізації мовленнєвого спілкування дітей у гуртку: наслідувальна діяльність; етюди, рухливі та дидактичні ігри, ігри-драматизації; логопедична ритміка, дії під музику; проблемні ситуації; коментувальне малювання; психотерапевтичні прийоми; введення ігрових персонажів; розвиток невербальних засобів і т.д. Тобто, освітній процес опирається на провідну діяльність дітей дошкільного віку – ігрову, а у спілкуванні педагога з дітьми домінує партнерський стиль.

Також важливою умовою активізації мови дітей є створення насичених і різноманітних вражень, створення обстановки, яка активізує мовлення. Такі ситуації пробуджують у дітей бажання поділитися враженнями, потребу задавати питання, уточнювати побачене і т.д.

Потрібно розвивати зацікавленість дітей, використовуючи прийоми присвоєння цікавих атрибутів і ролей в іграх та інших видах дитячої діяльності, стан активності колективу, надання дитині знайомих йому завдань, виконання яких не викликає у нього труднощів і приносить задоволення. Це підтримує у дошкільнят інтерес до занять і розвиває їх активність. Характерною особливістю всіх ситуацій є створення умов вимушеного, але не примусового вступу дитини в діяльність або спілкування з оточуючими його дітьми.

Комунікативну-мовленнєву спрямованість доцільно починати в молодшому дошкільному віці, оскільки, за даними А. Богущ, Л. Виготського, Ф. Сохіна, дошкільний вік – це період найінтенсивнішого становлення й розвитку особистості. Розвиваючись, дитина активно засвоює основи рідної мови й мовлення, зростає її мовленнєва активність [3]. Прийоми моделювання можна використовувати для переказу відомого твору, складання нової казки. Методи символічної синектики допомагають при описуванні об'єктів навколишнього середовища, складанні або

переказі казок.

Достатньо високий рівень мовленнєвих досягнень дає дитині можливість проявляти як соціальну, так і інтелектуальну активність у колі однолітків, а спрямованість на комунікацію (прагнення бути зрозумілим та розуміти інших) змушують дошкільника будувати мовленнєві висловлювання у такій формі, яка забезпечить взаєморозуміння між учасниками бесіди.

На думку психологів однією з важливих умов в організації спілкування дошкільників є дотримання основних правил позитивного спілкування та взаємодії:

- розмовляти мовою співрозмовника (спілкуватися між собою знайомою, доступною мовою, не використовуючи занадто складних незрозумілих слів);
- поважати виступаючого (в жодному разі не критикувати та перебивати, лише за надобності підказувати та направляти);
- проявляти інтерес до спілкування[2].

Щоб мовленнєва взаємодія дітей була ефективною, педагог має створити умови для розвитку комунікативних навичок вихованців. Однією з таких умов є введення емоційного компонента («яскравої плями», емоційного всплеску). І саме такою «яскравою плямою» є використання інноваційних технологій в роботі з вихованцями.

Використання диктофону на заняттях – один із засобів розвитку фонетико-фонематичного сприйняття дитини, розвитку вміння слухати співрозмовника та приймати участь у обговоренні (можна запропонувати дітям записати казки і оповідання, які вони складають, а потім дати їм прослухати). Ще до прослуховування можна виявити, що сам диктофон дисциплінує дітей і пробуджує у них відповідальність та активність (теми для ігор найрізноманітніші «Моя улюблена гра», « Мій улюблений мультфільм», "Моя добра справа сьогодні").

Телевізор – для інсценування підійде будь-яка програма, наприклад, "Погода" чи дитяча казка. Також педагог може запропонувати дитині сюжетні (погода, явища живої природи) або предметні картинки з назвами овочів, тварин, посуду, птахів і таке інше, оточуючого середовища. Педагог повідомляє проте, що телевізор зламався – зображення є, а слова чути нечітко, просить дитину за слайдами розповісти про те, що на них зображено, які події відбуваються.

Також можна використовувати відео для повторення рухів та слів (логопедична ритміка), мультиплікаційні фільми («Алфавіт безпеки», «Фіксо-поради» тощо) та їх обговорення, а також аудіо записи (тварин, шум міста, моря, птахи, класична музика) – все це допомагає створити емоційно яскраве забарвлення заняття та позитивний настрій у вихованців, краще запам'ятати вивчений матеріал та спонукати дітей до спілкування.

Висновки дослідження. Для розвитку мовленнєво-комунікативної

активності широко застосовуються мовленнєві вправи з використанням різних інтерактивних методів. Ігрова форма занять спонукає дітей до взаємодії з оточуючими (однолітками та дорослими) та мовленнєвої творчості, дає змогу створити умови, за яких дошкільники швидко набувають необхідного досвіду комунікативної діяльності. Але потрібно пам'ятати, що перевантаження заняття різними методами роботи може дати зворотній ефект, оскільки це призводить до швидкої втоми вихованців. Використання творчих методів та прийомів повинно мати міру, чітко організовано та ретельно підготовлено педагогом.

Література

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш // Підручник / [за ред. А. М. Богуш]. – 2007. – 542 с.
2. Синиця І. О. Психологія усного мовлення / І. О. Синиця. – К. : Радянська школа, 1974. – 207 с.
3. Ленів З. П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт-терапії : [навчально-методичний посібник] / З. Ленів – К. : Спадщина, 2011. – 64
4. Соботович Є. Ф. Критерії оцінювання мовленнєвого розвитку дитини (у його лексичній ланці) на різних вікових етапах. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його граматичній ланці) дитини дошкільного віку / Є. Ф. Соботович // Дефектологія. – 2003. – № 2. – С. 2-11.
5. Соботович Є. Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (в його фонетико-фонематичній ланці) дітей дошкільного віку / Є. Ф. Соботович // Дефектологія. – 2002. – № 3. – С. 2-

2. ПРАКТИЧНІ НАРОБКИ КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ – ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ

Андріян Д.Х.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ДЕНЬ СВЯТОГО ПАТРИКА В ІРЛАНДІЇ

Мета:

ознайомлення вихованців з культурою і традиціями англомовних країн, розвиток пізнавальної активності дітей; фонематичного слуху, пам'яті, уваги, дрібної моторики, виховання інтересу до вивчення традицій та культури інших країн.

Завдання:

вивчення нового лексичного матеріалу, формування у дітей первинних навичок спілкування англійською мовою, активізація раніше вивчених лексичних одиниць з різних тем, розвиток лінгвістичних здібностей вихованців.

Обладнання:

ноутбук, роздруківки прапору, частини тіла лепрекона, горщик, шоколадні монети, стрічки веселки.

Хід заняття:

I. Вступна частина (лунає ірландська музика, в зал входить ведуча)

Teacher: Good afternoon, children.

Children: Good afternoon.

Teacher: I'm glad to see you.

Children: I'm glad to see you too.

Teacher:

-Діти, сьогодні ми з вами вирушимо в дуже красиву країну Ірландію, де нас чекають пригоди. 17 березня там святкують День Святого Патрика – це національне ірландське свято (як наприклад у нас День Святого Миколая). Вважається, що у цей день кожний може стати почесним ірландцем.

А ви хочете відчувати себе справжніми ірландцями? Тоді, вирушаємо у подорож. А як ми з вами туди дістанемося? *(відповіді дітей)*

II. Основна частина:

Teacher: добиратися будемо уявним літаком, сядемо і полетимо *(fly)* туди. Ірландія знаходиться на острові, тому омивається океаном та морями. Подивимося на дивовижні пейзажі. *(під музику подорожуємо, роздивляємося пейзажі, опиняємося в Ірландії).*

-Діти, а давайте подивимося на символи Ірландії *(розглядаємо прапор Ірландії, герб)*. Якого кольору прапор *(flag)*? Назвіть англійською.

- А який прапор нашої країни? Назвіть його кольори. Запам'ятали

порядок кольорів Ірландського прапора? Тоді для вас не буде проблемою скласти великий прапор Ірландії, який і прикрасить нашу залу
(із запропонованих кольорів діти збирають прапор).

Ірландія межує з Великобританією, де розмовляють англійською мовою?). От і ірландці спілкуються тією ж мовою.

Тепер ми з вами дізнаємося, що ж це за День Святого Патрика і вивчимо нові слова.

День Святого Патрика (*Saint Patrick's Day*) – це день зеленого кольору (*green*). Все навколо в цей день стає зеленим. Всі одягаються в зелений одяг. Ви всі одягнені у який колір? (*green*). Існує повір'я: якщо цього дня на людині немає хоч одного елемента зеленого кольору, то будь-який перехожий може його вщипнути. Всі люди танцюють, співають та веселяться в цей день. Навколо все прикрашається кульками (*balloons*).

Символом свята є трилистник – англійською *shamrock*. Його використовував Святий Патрик (*Saint Patrick*), щоб розповісти людям про Бога.

Ще одним символом свята віднедавна стали лепрекони (*leprechauns*) – казкові чоботарі. Вони володіють горщиком із золотом (*pot of gold*), який ховають на кінцях веселки (*rainbow*). Якщо шукачу скарбів пощастить (щасливчик – *lucky*) зловити лепрекона, то він розкаже, де зберігає своє золото. Хоч повністю довіряти їм небезпечно – вони можуть вас обдурити. А символом удачі є славнозвісна підкова (*horseshoe*).

- Діти, давайте і ми спробуємо знайти скарб. Спочатку маємо згадати всі кольори веселки і знайти лепрекона (*співаємо пісню про веселку, називаємо всі кольори, а потім складаємо веселку*). А тепер нам не вистачає лепрекона (*складаємо частини тіла, називаючи їх*).

От ми і знайшли лепрекона, але так просто він нам не розкаже, де ховає свій *pot of gold*. Він підготував для нас завдання.

Фізкультхвилинка (*танцюємо під пісню «Dance Dance Leprechaun Dance»*)

Гра «Бінго»

Teacher: Тепер нам необхідно об'єднатися в чотири команди. У кожної команди є картка зі словами і фішки з цими ж словами. Я буду витягати з мішечка фішки і називати слово, ваше завдання поставити цю фішку на картку. Перемагає та команда, яка швидше заповнить один рядок на своїй картці. (діти виконують завдання)

III. Заключна частина

Teacher: Молодці, діти. Ви впоралися з усіма завданнями лепрекона і тепер він вам віддасть свій *pot of gold*. (Достає горщик з шоколадними монетами.) Давайте порахуємо, скільки ж там монет (діти рахують англійською мовою і отримують «скарб»)

Teacher: -Діти, ви молодці! З усіма завданнями справилися. А пригадайте з якою країною ми познайомилися? Що ви запам'ятали?

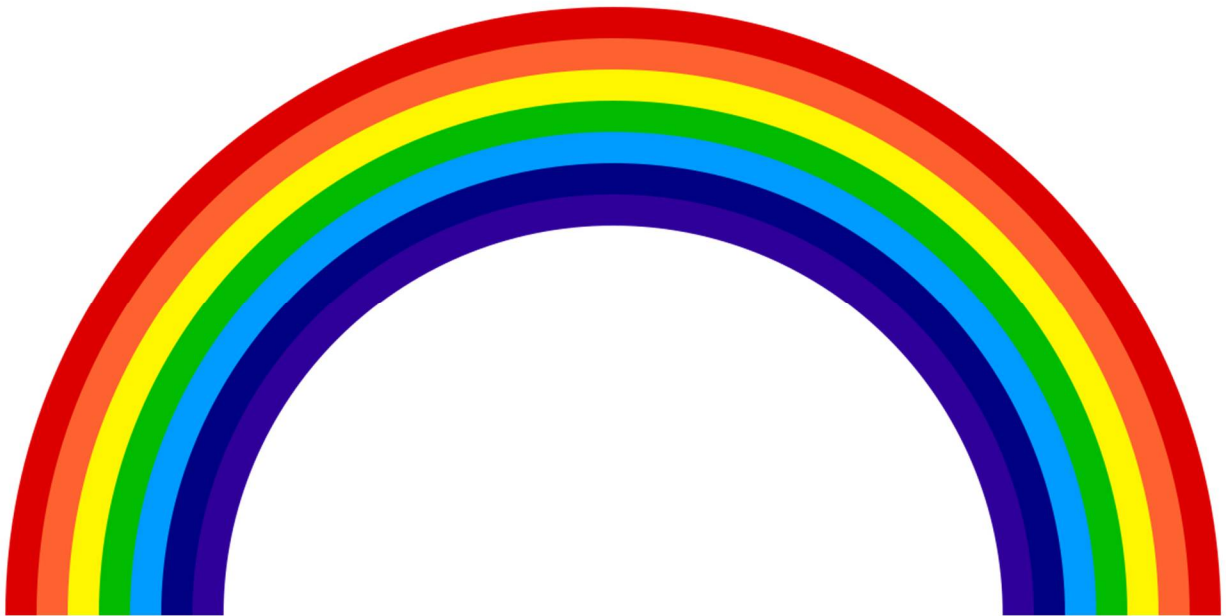
(відповіді дітей). Thank you. Good-bye.

Додатки

1. Зроби прапор

2. Склади веселку із смужок

3. Збери частини тіла лепрекона

4.Гра «Бінго»

ВІЗИТ ДО ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Мета: навчання дітей іншомовного спілкування, поглиблення знань про англійські країни, їх видатні місця, формування навичок монологічного й діалогічного мовлення, виховання інтересу до культури, традицій, звичаїв інших країн;

Завдання: формувати у вихованців первинні навички усного спілкування іноземною мовою (розмовляти, розуміти), розвивати творчі здібності вихованців за допомогою пісень і віршів англійської мови, їхні мовленнєві здібності;

Обладнання: м'яч, пісні англійською мовою (звукозапис), листівки (визначні місця Лондона), дзвоник, карта Лондона, різнокольорові рибки з вудочкою, аудіо супровід.

Хід заняття:

Мелодія 1. (Під шум вітру з'являється містер Макс з парасолькою в руках.)

Mr. Maks: - Hello! I am Mr. Maks. I live in London.

Доброго дня. Я - містер Макс. Живу в Лондоні.)

Діти: - Hello, hello, hello to you, hello, hello- nice to meet you.

Привіт, привіт, вітаю вас! Привіт, привіт – приємно познайомитись.

M. Maks: - And who are you? How are you?

Доброго дня. А вас як звати, діти? Як ваші справи?

Містер Макс знайомиться з дітьми, подаючи кожній дитині м'яч.).

Вихованці: - My name is... . I am fine, thanks.

M. Maks: - Do you like to play?

M. Макс: - Діти, а чи любите ви гратися? Давайте уявимо себе мандрівниками. Але спершу, нам треба зібрати речі в валізу.

Гра: What's missing? (Чого не вистачає?)

(на дошці 4-5 видів одягу, м. Макс називає англійською мовою одяг , потім просить вихованців заплющити очі. Один малюнок прибирає, потім діти мають визначити, якого одягу немає і так далі.)

M. Макс: - Щоб бути мандрівником, потрібно багато знати про різні країни, багато вміти, бути сильними, витривалими, уважними. Давайте перевіримо, чи можна з вами вирушати в дорогу, отже відповідайте на мої запитання.

Answer my questions:

1. Where do you live?

-В якій країні ви живете? (В Україні.)

2. What is the capital of Ukraine?

-Як називається столиця, головне місто України? (Київ)

M. Макс: - Молодці, діти! Well done! Тепер можна відправлятися в дорогу.

Я запрошую вас у мандрівку до Великобританії.

Дитина: - Let's go, let's go

Let's go, let's go to London!

Їдьмо, їдьмо, їдьмо до Англії!

Діти вибирають транспорт для подорожі, сходяться на думці, що потяг - самий відповідний вид транспорту.

М. Макс: - Діти, перед відправленням зробимо розминку, щоб бути бадьорими під час подорожі.

Мелодія 2. Діти виконують фізкультхвилинку:

Head, shoulders, neath and toys.

М. Макс: - Перед відправленням прослухаємо прогноз погоди.

Mr. Maks: - What is the weather like today? (Яка погода сьогодні?)

Mr. Maks: - Is it sunny? (Сонячно?)

Діти: - Yes, it is sunny. (Так, сонячно)

М. Макс: - Is it cloudy? (Похмуро?)

Діти: -No, it is not cloudy. (Ні, не похмуро))

М. Макс: Is it rainy? (Йде дощ?)

Діти: - No, it is not rainy. (Ні, дощу немає)

М. Макс: Is it windy? (Вітряно?)

Діти: - No, it is no windy. (Ні, вітру немає)

М. Макс: - Is the weather good today? (Сьогодні гарна погода?)

Діти: -Yes? It is good today.

М. Макс: - Отже, сьогодні гарна погода, можна вирушати в дорогу!
Обережно займайте свої місця.(Діти сідають на стільці в уявний потяг)

Mr. Maks: -Діти, а ось у Великобританії вічно дощі і тумани...

Mr. Maks: - А щоб раптом не пішов дощик, коли ми прибудемо, давайте проженемо його англійською жартівливою пісенькою.

Мелодія 3:

"Rain, Rain, Go Away" Lyric

Rain, rain - go away,

Come again another day.

Little Chu Chu wants to play.

Rain, rain go away

Rain, rain - go away,

Come again another day.

Little Cha Cha wants to play

Rain, rain, go away.

Rain, rain - go away,

Come again another day.

Little Chiku wants to play.

Rain, rain - go away.

Rain, rain - go away,

Come again another day.

Little Chika wants to play.
Rain, rain - go away.
Rain, Rain - go away,
Come again another day.
ALL THE FRIENDS want to play.
Rain, rain - go away.

М. Макс: Друзі, ми відправляємось у Великобританію на чарівному потязі, давайте заплющимо очі.

(Звучить таємнича музика, діти заплющують очі. Педагог виставляє карту Лондона. (фото №1).

Mr. Maks: - Welcome to Great Britain! (фото № 2)

Mr. Maks: - Welcome to London!

М. Макс: - Ласкаво просимо в Лондон, до столиці Великобританії, де всі люди спілкуються англійською мовою. Лондон - старе і трохи казкове місто. Там багато старовинних замків, храмів, веж і мостів (фото № 3).

Є королівський палац, в якому живе справжня англійська королева Єлизавета II (фото № 4).

М. Макс: - Але, як же нам не заблукати? У мандрівників має бути карта.

(М. Макс пропонує за картою прослідкувати маршрут подорожі).

М. Макс: - Улюблене місце англійських хлопчиків та дівчаток – парк Регента. В цьому парку розташований зоопарк. Яких тварин тут тільки не побачиш! Діти, візьміть в руки свої біноклі (підносять кулачки до очей), розкажіть, які тварини живуть в зоопарку. (Діти називають англійською мовою назви диких тварин).

М. Макс: - Молодці, діти! А яка тварина вам подобається найбільше?

Mr. Maks: - What animal do you like? – I like a frog.

М. Макс: - Зовсім недавно в зоопарку з'явилося нова тварина. Я загадаю вам загадку англійською мовою, а ви постарайтеся відгадати, хто ж це?

RHYME

I am big,
I am strong
And my trunk is very long.

М. Макс: - Правильно ви здогадалися. Це слон.

М. Макс: - Давайте вивчимо цю загадку, щоб ви могли її загадати іншим дітям і нехай спробують відгадати.

(Містер Макс вчить з дітьми англійську загадку про слона, при необхідності проводить фонетичну корекцію).

Мелодія 4. (Чується бій годинника. Діти відправляються на екскурсію до башти Біг Бен.)

М. Макс: - Недалеко від парку Регента знаходиться вежа з годинником. **(фото 5)**. Ця вежа має веселе ім'я: Біг Бен. Давайте скажемо разом: «Біг Бен». Ось яке в неї ім'я! Але я відкрию вам маленький секрет. Так ще зветь великий дзвін цієї вежі. Щоб бій годинника було чути далеко навколо, на всіх часових вежах вішали дзвони, які дзвонили, а дзвін лунав по всій окрузі, і люди могли визначити час. Так от, на цій вежі було цілих п'ять дзвонів! Найгучніший і великий називають «Біг Бен».

М. Макс: - Діти, хочете пограти в гру «Біг Бен»?

Гра «Біг Бен».

(**М. Макс** дзвонить у дзвіночок і промовляє: «Morning»). Діти імітують дії, які вчиняють вранці (чистять зуби, вмиваються, роблять зарядку і т.д.). Після слів «Night», «Day», «Evening» діти зображують дії, типові для цього часу доби).

Мелодія 5.М. Макс: - Англійські хлопчики і дівчатка навіть пісеньку співають про *Біг Бен*. Ось послухайте, яку:

SONG

Are sleeping, are you sleeping,
Brother James, brother James?
Morning bells are ringing,
Morning bells are ringing,
Ding-ding-dong,
Ding-ding-dong.

М. Макс: - У центрі Лондона протікає річка Темза **(слайд № 6)**.

Подивіться, діти, скільки рибок плаває в Темзі! Всі різнокольорові рибки.

(Педагог з дітьми називають англійською мовою кольори рибок, ловлять їх вудочкою із уявної річки і повторюють колір)

Мелодія 6. М. Макс: - Перший міст через Темзу був побудований з дерева

(слайд № 7). Потім англійці зробили його більш міцним і натягнули мотузки до лондонського мосту, але міст раптово обвалився. З того часу збереглася англійська дитяча пісенька:

SONG

*London bridge is falling down,
Falling down, falling down.
London bridge is falling down,
My fair lady!*

М. Макс:- Діти, давайте пограємо!

Mr. Maks: - Let's play!

Гра «London bridge»

(Двоє дітей беруться за руки, піднімають їх високо і утворюють таким чином «міст». Інші діти стають один за одним, проходять «мостом через арку» і співають пісеньку. З останніми словами пісеньки «міст»

падає на того, хто в цей час «проходить» (ведучі опускають руки), піймавши таким чином одного з гравців. Спіймана дитина виходить з гри.

М. Макс: - Діти, от ми з вами і пограли, і поспівали, але справжні мандрівники завжди сумують за своєю Батьківщиною. Як кажуть англійці: «Home home, sweet home» (Дім, будинок, милий будинок).

Мелодія . М. Макс: - Друзі, займайте свої місця в нашому чарівному потязі, пора відправлятись додому, в Україну, в рідній Слов'янськ (**фото № 8**), а щоб нам весело було повертатися додому, давайте заспіваємо пісеньку.

SONG

«If you are happy» - Якщо ти щасливий...

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)

If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, stomp your feet. (stomp stomp)

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, do all three (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

If you're happy and you know it, do all three (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, do all three. (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

М. Макс: - Ну от ви вже вдома, а мені пора.

Mr. Maks: - Good-bye, dear friends! See you soon!

М. Макс: - До побачення, дорогі друзі! До нових зустрічей!

Бакай М.П.

керівник гуртка «Казкова англійська»

СИМВОЛИ ТА ОБЕРЕГИ УКРАЇНИ

Мета:

вдосконалення знань вихованців про обереги українського народу- вербу, калину та символи – герб, прапор, тризуб, формування мовленнєвих компетентностей та первинних навичок спілкування англійською мовою, вивчення нових слів за темою, виховання любові до рідної домівки та України.

Завдання:

ознайомити вихованців з народними звичаями, повір'ями, пробудити інтерес до культури українського народу, розвивати в дітей усне мовлення, пам'ять, критичне мислення за допомогою ігор, пісень.

Обладнання: роздруковані плакати (обереги та символи України), пісні англійською мовою, м'яч.

Хід заняття:

1. Вступна частина:

Проведення інструктажу з техніки безпеки і привітання англійською мовою.

Керівник: - Hello! I am Maks. Доброго дня. Я - Макс.

Діти: Hello, hello, hello to you, hello, hello- nice to meet you.

Привіт, привіт, вітаю вас, привіт, привіт – приємно познайомитись.

Керівник: - And who are you? How are you?

Доброго дня. А вас як звуть? Як ваші справи? (Макс знайомиться з дітьми, подаючи кожній дитині м'яч. My name is...).

II Основна частина:

Керівник: Діти, сьогодні ми з вами пригадаємо обереги та символи України. - Tell me, please. Who are you nationality? Скажіть, будь ласка, хто ви за національністю? (Українці.)

Керівник: - What is it called? А як ви гадаєте, як називається країна, в якій проживають українці? (Україна.)

Керівник: - What can we defer a country? Діти, а як ви відрізняєте рідну Україну від інших країн? (прапор, герб, мова).

- Вірно, і все це називається національна державна символіка.

Слайд №1 (Прапор, герб, гімн)

Керівник: - Do you like to play?

Діти граю в гру: "The Train"(Потяг) Діти стають за керівником та відтворюють рух потягу та повторюють слова (Flag, arm, language)

Керівник: - Послухайте легенду про три основні державні символи України.

Колись давно жила жінка, в якої було три сини. Росли сини чесними, сміливими, дуже любили свою матусю. Попідростали сини і вирішили піти в світ прославляти свою країну і матір. Вирушив у дорогу найстарший син. Мати на згадку про свою країну подарувала йому золоту корону з трьома промінцями. Пішов син в люди. І за трипроменеву корону, яка зігрівала людей, вела вперед, показувала шлях до кращого життя дали першому синові ім'я Тризуб.

Середньому синові мати в дорогу подарувала жовто-блакитний одяг. Своїми звитяжними справами прославив син матір. І отримав він ім'я Прапор.

А там, де був наймолодший син, завжди лунала пісня. Адже мати

сину подарувала соловейків голос. І одержав син за свій голос і великий спів ім'я Гімн. З того часу ідуть три брати поруч – Тризуб, Прапор, Гімн – і прославляють свою неньку Україну.

Діти граю в гру: “The Echo” (Відлуння) Керівник відтворює слова (Trident, Flag, Hymn) голосно, а діти навпаки тихо, керівник пошепки, діти – голосно.

Керівник: молодці! Ви запам'ятали англійською мовою символи України, а зараз пригадаємо народні символи України. Без верби і калини – нема України”, – говориться в народній приказці. Важко уявити нашу землю без верби. Здавна вона супроводжує людські поселення й оселі. Вербу українці висаджували біля ставків та криниць, вона оберігала річки та джерела від замулювання. У народі кажуть: «Там, де живе верба, - жили і річки».

Слайд №2 (Фото верби та кошику з верби)

З верби плетуть кошики, гілочкою верби вітають зі святом вербної неділі перед Великоднем.

Рухлива гра: «Збери національні кольори до кошика» Ні підлозі розсипані кульки різних кольорів (національні кольори), діти об'єднуються в дві команди і, на швидкість, збирають кульки до свого кошика. Вихованці називають, які кольори поклали до кошика англійською мовою).

Керівник:

- А зараз відгадайте загадку.

She wear a green leaf,

У віночку зеленолистім,

And a red necklace,

У червоному намисті,

She watches the water

Видивляється у воду

In a nice beauty.

Керівник:

- На свою хорошу вроду. (Калина) **Слайд №3.**

Діти, а знаєте чому кущ назвали калиною? Ось послухайте легенду.

Калинка – це ім'я української дівчинки. Ішла вона якось повз городи і натрапили на криницю. Задивилась Калинонька на свою вроду, а з криниці голос: «Не дивись довго у воду, калиною станеш». Не послухалась дівчинка і перетворилась на кущ. Зашуміла листям, потягнулась гілочками до людей, до сонечка, до вітру: «Поверніть мені дівочу красу», але ніхто її не почув. Минав час. Пролітав мимо журавель, задивився на калину – сумну та самотню – накинув на неї чарівне намисто і вкрилась калина червоними ягодами.

Гра: What's missing? (Чого не вистачає?) На дошці 4-5 об'єктів. Діти називають, потім заплющують очі. Прибираємо один малюнок. Діти

мають визначити, якого оберегу немає.

Керівник: Діти, всім відомо, що українці люблять співати, адже українська мова дуже мелодійна. А ви любите співати? Я вам пропоную заспівати веселу пісеньку англійською мовою.

Діти співають пісеньку англійською мовою:

SONG

«If you are happy» - Якщо ти щасливий...

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, clap your hands. Clap, Clap.

If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)

If you're happy and you know it, stomp your feet (stomp stomp)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, stomp your feet. (stomp stomp)

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, shout "Hurray!" (hoo-ray!)

If you're happy and you know it, do all three (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

If you're happy and you know it, do all three (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

If you're happy and you know it, and you really want to show it

If you're happy and you know it, do all three. (clap-clap, stomp-stomp, hoo-ray!)

III Підведення підсумків.

Керівник: - **What was interesting for you?**

- Що сьогодні вас зацікавило?

Керівник: - **What did you know?**

- Що нового дізнались?

Керівник: - **What did you words remember?**

- Які слова запам'ятали?(відповіді дітей) Молодці! Але настав час з вами прощатися. До нових зустрічей! « Goodbye».

Бєляков М.О.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ПОРИ РОКУ

Мета: вивчення нових лексичних одиниць за темою, формування у дітей первинних навичок спілкування англійською мовою, активізація раніше вивчених лексичних одиниць з різних тем, виховання інтересу до вивчення англійської мови.

Завдання: повторити лексико-граматичний матеріал за темою

«Colors», учити дітей розпізнавати англійські назви кольорів на слух, розвивати пам'ять, увагу, закріпити слова до рухливої гри «Teddy bear»

Обладнання: ілюстрації із зображенням природи за темою, малюнки, ноутбук.

Хід заняття:

I. Організаційний момент. Привітання з дітьми:

Керівник гуртка: Hello, children

Діти: Hello, teacher!

Розминка. Керівник гуртка: Everybody stand up! Давайте уявимо, що ці стільці – місця у чарівному літаку. Щоб сісти на літак, треба відповісти на мої запитання. Are you ready?

Діти: Yes, we are ready!

Керівник гуртка: What is your name? How old are you? How are you? Are you a boy or a girl? Діти по черзі відповідають на запитання. Далі передають один одному м'яч, промовляючи:

- This ball is for you.

- Thank you, thank you.

II. Основна частина.

1. Повторення вивченої лексики за темою «Colors».

Керівник гуртка показує кольори і запитує: «Tell me please what color is it?»

Діти: red, yellow, purple, black, white, gray, blue.

2. Вправляння у вживанні мовленнєвого зразка.

Керівник гуртка: If I ask you – is it red? You should answer – yes, it is or no, it is not. Let's start. Is it red? Is it yellow? ...

Діти: Yes it is! No it is not!

3. Фізкультхвилинка

Керівник гуртка: Let's do the exercises! Look, listen and repeat.

Hands up! Hands down. Hands on knees. Sit down.

Clap your hands. Stand up. Step your feet. Hands up. One, two, three hop. One, two, three stop.

4. Закріплення введеної лексики.

Керівник гуртка: - Діти, подивіться на ці картинки, на них зображені пори року. Які ви знаєте пори року? (Діти називають пори року.)

Керівник гуртка: - Дуже добре! Молодці! А тепер ми англійською мовою назвемо пори року. All together repeat after me! Spring, summer, winter, autumn. (Діти повторюють за керівником гуртка)

Керівник гуртка: - Молодці! А зараз ми вивчимо вірш про пори року та їх кольори англійською мовою.

All together repeat after me!

Spring is green,

Summer is bright,

Autumn is yellow,

Winter is white.

5. Рухлива гра «Teddy bear»

Керівник гуртка: Let's play a game «Teddy bear» Are you ready?

Діти: Yes, we are ready!

Керівник гуртка: Make a circle and join hands! Давайте за допомогою лічилки виберемо ведмедика Тедді.

Oll together repeat after me. Mother, fother, sister, brother one, two, three, four. We are the family of four

На кому лічилка зупинилась - той сідає в коло. Усі інші ходять по колу тримаючись за руки та говорять.

Teddy bear! Teddy bear! Don't sleep!

Teddy bear! Teddy bear! Don't eat!

Teddy bear! Teddy bear! Stand up!

Teddy bear! Teddy bear! Catch us!

III. Підведення підсумків заняття.

Керівник гуртка-Діти, які нові слова ви сьогодні вивчили? (відповіді дітей).

Діти і керівник гуртка прощаються за допомогою римівки:

One, two, three, four, five

I say goodbye!

Беляков М.О.

керівник гуртка «Казкова англійська»

РОДИННЕ ДЕРЕВО

Мета: поглиблення знань вихованців про сім'ю, її склад, формування навичок монологічного й діалогічного мовлення, спонукання правильному вимовлянню звуків, активізація пізнавального інтересу до історії родини; сприяння спілкуванню англійською мовою (розповідь про сім'ю за малюнками); виховання любові та поваги до родини, батьків, людей похилого віку.

Завдання:

розвивати творчі здібності, пам'ять, увагу, мислення, фонематичний слух, вчити дітей вживати лексичну структуру «This is...» та сприймати на слух і розуміти англійські висловлювання, слова та вирази; спонукати правильному вимовлянню звуків.

Обладнання:

макет генеалогічного дерева, м'яч, ноутбук, аудіо супровід, малюнки вихованців своєї родини.

Хід заняття:

I. Організаційний момент. Привітання з дітьми:

Керівник гуртка:-Hello, children!

Діти:- Hello, teacher!

Розминка.

Керівник гуртка: -What is your name? How old are you? Are you a boy or a girl?

Діти по черзі відповідають на запитання, і передають один одному м'яч.

- This ball is for you.

- Thank you, thank you.

II. Основна частина.

1. Повторення вивченої лексики за темою «My family».

Керівник гуртка: -Well done! Tell me please, who is it?

Діти: -Grandmother, grandfather, mother, father, sister and brother.

2. Вправляння у вживанні мовленнєвого зразка.

Керівник гуртка: -If I ask you – who is it? You should answer – this is Do you understand?

Діти:- Yes!.

Керівник гуртка: -OK. Let's start. Who is it?

Діти:- This is grandmother, this is grandfather, this is mother, this is father, this is sister and this is brother.

3. Фізкультхвилинка

Керівник гуртка:- Let's do the exercises! Look, listen and repeat.

Hands up! Hands down. Hands on knees. Sit down.

Clap your hands. Stand up. Step your feet. Hands up. One, two, three hop. One, two, three stop.

4. Пояснення що таке родинне дерево. Закріплення введеної лексики.

Керівник гуртка:

-Діти, на минулому занятті ми малювали свою родину - маму, тата, сестричку, братика. А сьогодні ми з вами будемо говорити про родинне дерево. Дерево не може жити без коріння, а людина без родини. Родинне або генеалогічне дерево – це схематичне уявлення родинних зв'язків. Розглянемо родинні зв'язки у вигляді дерева, де біля самих коренів розташовані родоначальники (наші дідусь та бабуся), на стовбурі розписані представники основного роду (мати і тато), а на гілках листя – нащадки (це діти). І сьогодні ви будете розташовувати свої малюнки на макеті родинного дерева, відповідаючи англійською мовою на мої запитання. Далі керівник гуртка викликає дітей, показує малюнок з членами родини та запитуює:

- Who is it?

- Діти відповідають This is ... та чіпляють малюнок на макет родинного дерева.

Керівник гуртка: діти, молодці! Ви добре знаєте свою родину, тепер дізналися і про родинне або генеалогічне дерево. Давайте ще повторимо разом це словосполучення. (діти з педагогом хором повторюють словосполучення)

5. Рухлива гра «Teddy bear»

Керівник гуртка: Let's play a game «Teddy bear» Are you ready?

Діти: Yes!

- Let's make a circle and join hands!

За допомогою лічилки ми виберемо, хто буде ведмедиком.

- All together repeat after me. Mother, fother, sister, brother one, two, three, four! We are the family of four!

На кому лічилка зупинилась - той сідає в коло. Усі інші ходять по колу тримаючись за руки та говорять.

Teddy bear! Teddy bear! Don't sleep!

Teddy bear! Teddy bear! Don't eat!

Teddy bear! Teddy bear! Stand up!

Teddy bear! Teddy bear! Catch us!

III. Підведення підсумків заняття.

Керівник гуртка:

-What was interesting for you? - Діти, що сьогодні цікавого було на занятті?

- What did you remember?- Що ви запам'ятали? (Діти відповідають)

Молодці! Ви сьогодні добре попрацювали і настав час прощатися.

Діти і керівник гуртка прощаються за допомогою римівки:

-One, two, three, four, five

I say goodbye!

Бєляков М.О.

Керівник гуртка «Казкова англійська»

ЛІСОВІ ЗВІРЯТА

Мета:

Закріплення лексичного матеріалу за темою «Тварини», «Їжа», «Кольори», тренування правильної вимови англійських звуків [w] [r] [h], розвиток логічного мислення, уваги, пам'яті, виховання любові до тварин, дбайливого ставлення до природи.

Завдання:

вчити дітей вживати назви тварин англійською мовою, правильно вимовляти звуки [w] [r] [h], створювати позитивну мотивацію у вихованців до вивчення англійської мови, намагатися викликати у дошкільнят бажання висловлюватися нею.

Обладнання:

картинки із зображенням вовка, зайця, ведмедя, їжака, білки.
Ілюстрація із зображенням лісу, ноутбук,

Хід заняття:

I.Організаційний момент .Привітання.

Керівник гуртка. Good morning! Діти. Good morning.

«How are you?» Давайте заспіваємо пісню

Hello, hello how are you!

Hello!
Hello!
Hello, how are you?
I'm good! I'm great!
I'm wonderful!
Hello!
Hello!
Hello, how are you?
I'm tired. I'm hungry.
I'm not so good.
Hello!
Hello!
Hello, how are you?

Керівник гуртка: Дітки, подивіться, яка чудова пора року зараз – весна!

І ми сьогодні помандруємо з вами до весняного лісу.

А щоб нам потрапити до лісу, необхідно пригадати транспорт, який ви знаєте? (діти пригадують назви транспорту англійською мовою train, car, plane.) Нам з вами потрібен потяг. Давайте зробимо його! ОК! Let's make a train! Діти роблять уявний потяг: стають у шеренгу і кладуть руки на плечі того, хто попереду.

II. Основна частина.

Діти ось ми і приїхали до лісу. Весною у лісі дуже гарно і легко дихається.

Артикуляційно - дихальна гімнастика:

[w] – зірвався сильний вітер у нашому лісі і подув на всіх.

[r] – порівняння звуків [p] українського, і [r] англійського.

[h] - звірятка прокинулись і почали веселитись [hi-hi] [ha-ha]

Повторення вивченого матеріалу:

Керівник гуртка: -А які ж тваринки живуть у лісі?

- animals: hedgehog, bear, fox, squirrel. (картинки)

-А як ви думаєте, чим наші тваринки люблять ласувати?...

- food: apples, honey, carrot, fish, mushroom. (картинки)

Керівник гуртка: Таке все смачненьке, а хто з наших звірят що саме їсть? Ми ж з вами це добре знаємо. Ведмідь полюбляє їсти мед (honey), лисиця полюбляє рибу (fish), їжак буде ласувати грибами

Керівник гуртка:

- Діти, наші тваринки, крім того, що люблять добре поласувати, ще й мають різне забарвлення. Подивіться, які вони гарні, різнокольорові. Давайте тихенько сядемо за столики, там вас чекає цікаве завдання.

Дидактична гра «Знайди потрібний колір» «Find something».

Керівник гуртка:

- Діти, давайте спробуємо назвати кольори лісу. Я буду називать

англійською мовою А ви шукатимете серед картинок потрібний колір, наприклад, червоний «find something red», а коли ви знайдете - ми усі разом повторимо назву кольору англійською мовою та будемо шукати інший колір. (діти шукають та повторюють кольори англійською мовою)

Вивчення віршика: “ Teddy bear ” за допомогою рухливої хвилинки.

Teddy Bear
Look around
Teddy Bear
Touch the ground
Teddy Bear
Switch off the light
Teddy Bear say “ Good night ”

III. Підсумок.

Керівник гуртка: Діти, у нас було цікаве заняття. Вам сподобалось? Тож давайте пригадаємо, що ви запам’ятали ? Про яких тварин ми сьогодні дізналися? Називаємо англійською мовою. (відповіді дітей) Молодці! Уже настав час прощатися. До нових зустрічей! « Goodbye».

Приймак В.А.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ФРУКТИ ТА ОВОЧІ (Fruits & vegetables)

Мета: ознайомлення вихованців з англійськими назвами фруктами та овочами, формування знань про різницю між ними. розвиток комунікативних навичок, розвиток комунікативних навичок, розвиток комунікативних навичок,

Завдання: конкретизувати й узагальнити знання дітей про рослини саду та городу; ознайомити з лексичними одиницями з теми: apple, pear, cherry, plum, peach, orange, banana – fruits, tomato, cucumber, potato, carrot, cabbage, beet, onion – vegetables; *вправляти* у вживанні слів у різних граматичних конструкціях It is..., I like...

Матеріал та обладнання: іграшка Всезнайко, муляжі овочів та фруктів, картки з різноманітними видами фруктів, комп’ютер, відео-ролик «English singsing», Пісня «Тобі подобаються фрукти?» - Fruits Song – «Do you like fruits? I do», кольорові олівці, чорно-білі малюнки із зображенням овочів, фруктів, рослин, картки-лото рослин для гри «Четвертий зайвий»

Хід заняття

I. Вступна частина.

Привітання англійською мовою.

Педагог. Ось наш друг Всезнайко прийшов. Привітайтеся з ним.

Педагог (від імені Всезнайка). Сьогодні ми продовжимо вивчати

англійську мову, але перш ніж перейти до розмови, розіміємо наші язички та потренуємо наші вухка. Я вимовлятиму звук, ви повторюйте його за мною та визначайте, де він знаходиться, на початку, у середині чи в кінці слова: [m] – moon, soon, middle, smell, book, milk, dream, cosmos, music; [l] – needle, world, word, village, look, quickly, put, palm, open; [n] – noise, ornament, merry, merry-go-round, lock, lady, man, lawn, jungle; [i] – kiss, invitation, gull, give, ring, ribbon, mouse, family, flag; [o] – big, opera, noise, near, log, key, jump, hospital, cosmos.

II. Основна частина

Відгадування загадок про овочі та фрукти.

Педагог. Молодці, гарно відгадували загадки, які загадки ви ще знаєте? Які фрукти вам відомі? Чим вони корисні? Де ми можемо побачити овочі й фрукти? Де вони ростуть? *(Відповіді дітей)*

Введення нової лексики та узагальнюючих слів: fruits, vegetables.

Педагог. Look here! *(Педагог показує муляжі фруктів).* What is it? *(Показує апельсин).* This is an orange. What is this? Repeat once more, please. *(Аналогічним чином дітей ознайомлюють зі словами: apple – яблуко, pear – груша, cherry – вишня, plum – слива, peach персик, banana – банан, tomato – помідор, cucumber – огірок, potato – картопля, carrot – морква, cabbage – капуста, beet – буряк, onion – цибуля.)*

– У які групи ми можемо об'єднати всі ці рослини? Фрукти англійці називають – fruits, а овочі – vegetables. *(Введення лексем у мовлення дітей, прослуховування пісні «Do you like fruits? I do»).*

Дидактична гра «Розфарбуй»

Завдання: вправляти дітей у сприйнятті й розрізненні англ. мови на слух.

Педагог. Now let's play a game. You have pictures with fruits and vegetables.

У вас на столах лежать розфарбовки з овочами та фруктами. Зараз я буду називати фрукт або овоч англ. мовою, а вам потрібно буде знайти його та розфарбувати відповідним кольором. Be attentive, please. Всезнайко буде спостерігати за вами. *(Діти виконують завдання.)*

Дидактична вправа «Назви улюблений фрукт або овоч»

Завдання: вправляти дітей у називанні англ. мовою фруктів чи овочів.

Педагог. Кожна людина має свої власні смаки. Одні люблять фрукти, інші – овочі. ось і ми зараз пограємо в гру «Назви улюблений фрукт або овоч» і дізнаємось, хто що любить. Наприклад: I like a pear. Хто скаже мені, що я люблю? *(Відповіді дітей).* Так, я люблю грушу. Даринка, а тепер ти нам скажи, що ти любиш? What do you like? *(Кожна дитина по черзі говорить, що вона любить.)*

Дидактична гра «Четвертий зайвий»

Завдання: вправляти дітей у називанні ягід, фруктів, овочів або

лісових рослин англ. мовою.

Педагог. Діти, перед вами на столах лежать картки із зображенням ягід, фруктів, овочів та лісових рослин. Вам потрібно буде назвати, що намальовано на картинці, та сказати, що зайве. Наприклад, у мене на картці зображені apple, pear, plum and tomato. Зайвий помідор (tomato), бо це овоч. So apple, pear, plum are fruits. Tomato is vegetable. Сашко, що в тебе намальовано на картці? Що зайве? Чому? *(Діти виконують завдання.)*

Дидактична вправа «Скажи, що в тебе є»

Завдання: продовжувати вправляти дітей у вживанні лексики з теми «В магазині» в конструкціях «I have ... in my basket», «This is...»

Педагог. The next our game is «Tell, what do you have?». Зараз я роздам вам картка із зображенням фруктів чи овочів. Вам потрібно сказати, що у вас намальовано. Listen to me. I have a cherry. It is fruit. What do you have? *(Діти розповідають.)*

III. Заключна частина

Педагог. Про що ми говорили сьогодні на занятті? Які нові слова вивчили? Про що дізналися? *(Відповіді дітей)*

– На цьому наше заняття закінчено. Попрощайтесь із нашим гостем та одне з одним.

Good bye! Good bye!

It's time to go.

Good bye! Good bye!

I don't wanna go.

See you later alligator

Bye- bye! – Butterfly!

Good bye!

Приймак В.А.

керівник гуртка «Казкова англійська»

ТВАРИНИ СПЕКОТНИХ КРАЇВ НАШОЇ ПЛАНЕТИ

(Those who live in the hot places of our planet)

Мета: ознайомлення вихованців з різними куточками нашої планети (савана, джунглі, пустеля) та тваринами, що проживають там, вивчення нових лексичних одиниць з теми: **boa, chameleon, hippopotamus, lion, monkey, elephant, giraffe, tiger, camel, kangaroo**, формування навичок монологічного й діалогічного мовлення, виховання інтересу до вивчення англійської мови.

Завдання: повторити слова з попередньо вивчених тем, вправляти їх вживання у різних граматичних структурах, розвивати слухові, зорові та комунікативні навички.

Матеріал та обладнання: дитяча мапа світу, ілюстрації із зображенням пустелі, савани, джунглів, тварин – удава, хамелеона, гіпопотама, лева, мавпи, слона, жирафа, тигра, кенгуру, верблюда,

комп'ютер.

Хід заняття:

IV. Вступна частина.

Привітання англійською мовою.

Педагог. Good morning, children! Let's sing our song, all together.

Доброго ранку, діти! Давайте заспіваємо нашу пісеньку всі разом.

Hello! Hello! Hello!

How are you?

Hello! Hello! Hello!

How are you?

I'm good!

I'm great!

I'm wonderful!

Hello! Hello! Hello!

How are you?

Hello! Hello! Hello!

How are you?

I'm tired!

I'm hungry!

I'm not so good!

Hello! Hello! Hello!

How are you?

Hello! Hello! Hello!

How are you?

Педагог. Оскільки англійці дуже ввічливі, зустрівшись, вони завжди цікавляться, як справи у їхніх друзів. Для цього вони запитують:

«How are you?» – Як справи? У відповідь, вони чують слова-настрої:

«I'm good», «I'm great», «I'm OK», «I'm bad» (*Педагог запитує у кожної дитини про її настрій, а діти відповідають. Розучування римування*).

V. Основна частина

Педагог. Молодці, отже, з таким чудовим настроєм ми сьогодні вирушаємо в подорож. Але спочатку, давайте пригадаємо, які тварини живуть в нашій країні – Україні, в нашому лісочку? Let's name in English? please. Якщо б їх переселили до спекотних країв, чи вижили б вони? Чому? Які тварини мешкають у спекотних місцях нашої планети? Пригадайте, назвіть їх англ. мовою. (*Відповіді дітей*)

Ознайомлення дітей з новими словами: boa, chameleon, hippopotamus, lion, monkey elephant, giraffe, tiger, camel, kangaroo.

Педагог. Багато англійських назв відомих вам мешканців спекотних країн дуже схожі на українські за звучанням. Ось, послухайте: «kangaroo», What is it? (*Педагог показує на мані тваринку*). Так, це кенгуру, його англійці так і називають. Repeat, please, kangaroo. (*Педагог вводить у*

мовлення дітей лексеми *lion* – лев, *tiger* – тигр, *camel* – верблюд, *monkey* – мавпа, *boa* – удав, *elephant* – слон, *giraffe* – жирафа, *chameleon* – хамелеон, *hippopotamus* – гіпопотам, використовуючи ілюстрації із зображенням цих тварин.)

Дидактична гра «Please, show me ...»

Завдання: учити дітей розрізняти англійські назви тварин; продовжувати удосконалювати вміння дітей сприймати і розрізняти на слух англійську мову.

Педагог розкладає на столі картки із зображенням тварин і пропонує дітям у відповідь на його прохання «Please, show me a giraffe», - показати картинку із зображенням жирафа, а у відповідь на фразу «Please, show me a, tiger» – тигра і т. д.

Now let's play a game.

Фізкультхвилинка

Пальчикова гімнастика з коментарем англійською мовою за віршем «Five little monkeys»

Five little monkeys jumping on the bed (показуємо 5 пальчиків на руці, згинаємо та розгинаємо їх – це імітація стрибання)

One fell off and bumped his head (загинаємо 1 пальчик – він впав, потираємо голову іншою рукою)

Momma called the doctor and the doctor said (мама дзвонить лікарю – робимо жест схожий на розмову телефоном)

«No more monkeys jumping on the bed!» (не можна скакати на ліжку – вказівним пальцем іншої руки робимо попередження)

Педагог повторює дії з іншими пальчиками, поступово зменшуючи їх кількість.

Four little monkeys jumping on the bed

One fell off and bumped his head

Momma called the doctor and the doctor said

«No more monkeys jumping on the bed!»

Three little monkeys jumping on the bed

One fell off and bumped her head

Momma called the doctor and the doctor said

«No more monkeys jumping on the bed!»

Two little monkeys jumping on the bed

One fell off and bumped his head

Momma called the doctor and the doctor said

«No more monkeys jumping on the bed!»

One little monkey jumping on the bed

She fell off and bumped her head

Momma called the doctor and the doctor said

«No more monkeys jumping on the bed!»

Педагог. Діти, скажіть, а що рятує тваринок від спеки? Як вони

можуть сховатися від спеки? *(Відповіді дітей.)* Гіпопотам весь час сидить у болоті, так, щоб, виглядали з води лише очі й ніс. У верблюда є горби, у яких знаходиться жир, що затримує воду в його тілі. Більшість тварин вдень ховається у тінь, а коли спека спадає – виходить на полювання. Спекотна та посушлива місцевість називається пустелею. In English we say desert. Repeat, children, after me. *(Діти голосно вимовляють назву місцевості.)* Джунглі – це спекотна, але волога місцевість, де мешкає багато незвичайних тварин. Let's say all together: «jungle». Савана – спекотна місцевість, де зустрічається трава й поодинокі дерева. It is a savannah. *(Педагог показує зображення)*

Дидактична гра «Where do animals live?»

Завдання: учити дітей встановлювати місце проживання тварин та називати їх англійською мовою.

Педагог розкладає на столі картки із зображенням тварин, а з іншого – картки-основи з фонами пустелі, джунглів, савани.

Педагог. Where does boa live? – Де живе удав?

Дитина знаходить картки із зображенням удава та фону джунглів, після чого дає відповідь: «Boa lives here. It is jungle». (Удав живе тут. Це джунглі.) Аналогічно ставляться питання щодо інших тварин.

Дидактична гра «Відгадай тварину»

Завдання: вправляти дітей в імітуванні поведінки тварин; спонукати їх до вгадування тварин, ставлячи запитання про неї.

Обрана дитина загадує будь-яку тварину і намагається показати її, використовуючи жести, міміку, пантоміміку. Решта дітей повинна відгадати хто це, ставлячи запитання: «Is it a lion?» «Is it a kangaroo?», доки вірна назва пролунає. Той, хто вгадав, загадує і показує іншу тваринку.

VI. Заключна частина

Педагог. Діти, з якими тваринами ми сьогодні познайомилися? Які нові слова вивчали? Назвіть їх англійською мовою. Де ми мандрували? Які спекотні місця ви знаєте? *(Відповіді дітей)*

– Прикро, але наша подорож вже закінчується, час прощатися.

Прощання з дітьми англ. мовою.

Тарасенко К.Є.

керівник гуртка «Казкова англійська»

АНГЛІЙСЬКЕ СВЯТО «ХЕЛЛОУІН»

Мета: підвищення інтересу до вивчення англійської мови за допомогою ігрових технологій, формування вмінь та навичок сприймати англійську мову на слух, активізувати нові лексичні одиниці англійською мовою: Хеллоуїн (Halloween), ліхтар (Lantern), витівка або частування

(Treak or Treat), гарбуз(Pumpkin), свічка(Candle), привид(Ghost), відьма(Witch), виховання поваги до англійської культури і традицій.

Завдання:

закріпити в мові вихованців рахування англійською мовою в межах від 1 до 20, розвивати пізнавальну активність, увагу, зорову пам'ять, наочно-образне мислення, фонематичний слух.

Обладнання: гарбузи, мітла, в'язані овочі та фрукти, частування;

Присутні: батьки, педагоги, вихователі, вихованці.

Хід заняття:

Діти заходять в зал під музику, сідають на стільчики.

Керівник:- Hello, my dear friends! I am a Black Cat. I am very glad to see you! Welcome to our party!

Діти, давайте привітаємося англійською мовою! Let's sing the song "Hello! Hello! What's your name?" together.

Діти разом з керівником співають "Hello! Hello! What's your name"

Керівник:- Діти, а ви знаєте яке сьогодні свято?

Діти: Хеллоуін

Керівник: You are right! В цей день усі запалюють ліхтарі в гарбузах, вбираються у різні костюми, ходять по домівках і просять частування.

-А ви знаєте в яких країнах відзначають Хеллоуін?

Діти: В США й Канаді

Керівник: Great! Ми з вами вивчаємо англійську мову, тому пропоную зазирнути в дивовижну, чарівну атмосферу!

Дитина 1: Pumpkin time is here again,
Time to play Trick or Treat!

Дитина 2: Pumpkin time is here again,
Our spooky friends we'll meet.

Керівник:- Діти, а хто це до нас поспішає?

Діти: Це гарбуз!

Керівник: Excellent! It's a pumpkin! It's a queen of our holiday! Наш гарбуз приготував для вас цікаве завдання!

Конкурс "Let's find and count pumpkins".

Керівник:- A great job! And now let's sing and dance together.

Проводиться гра-таночок з мітлою.

Дитина 3:

Halloween, Halloween, magic night.

We are glad and very bright.

Дитина 4:

We all dance and sing and recite,

“Welcome! Welcome! Halloween night!”

(Діти розповідають вірші).

Керівник: -Діти, я сьогодні принесла вам частування, але, уявляєте, в останню хвилину прилетіла відьма, вкрала і сховала наші частування.

Нам будь-що необхідно повернути подарунки. Повернемо?

(Відповіді дітей).

Керівник: -Для цього нам потрібно розділитися на 4 команди і намалювати друзям – привидам обличчя, але не просте: сумне(sad), веселе(happy), зле(evil) і здивоване (surprised).

Діти малюють малюнки.

Керівник: -Діти, відьма не здається, вона придумала для вас нове завдання

В цьому мішечку різні фрукти та овочі і ви на дотик повинні впізнати їх, а потім назвати англійською мовою.

Конкурс “Magic bag”

Керівник:It’s great! Діти, ви молодці!

Дитина 5:

Trick or treat, trick or treat,

Give us something good to eat.

Дитина 6:

Give us candy, give us cake,

Give us something sweet to take.

Дитина 7:

Give us cookies, fruit and gum,

Hurry up and give us some.

Керівник: -Відьма придумала для нас іще одне завдання:

тепер ми повинні впоратися з її мітлою. Ви згодні?

Конкурс « Мітла відьми»

Керівник: А тепер ваше завдання – «облетіти» на мітлі кегли і не збити жодну (Діти об’єднуються на три команди й «облітають» на метлі кеглі)

Керівник: -Молодці! Ви впоралися! А ось і наші частування!

(Керівник знаходить під деревом корзину з цукерками). Enjoy yourself!

Керівник:- Тепер ми щасливі! Давайте разом заспіваємо пісню

«Clap your hands!»

Виконання пісні з рухами з танцювальними рухами.

Керівник: -Діти, вам сподобалося свято? Ви запам'ятали в яких країнах його святкують? (відповіді дітей) Молодці! І наше заняття закінчилося. Be happy and good bye!

Діти: Good bye!

Росада М.О.

керівник гуртка «Словничок»

ВЕСЕЛИЙ КІНОЗАЛ

Мета: поглиблення знань вихованців про види мультфільмів, формування мовленнєвих компетентностей та збагачення словникового запасу

вихованців, розвиток монологічного та діалогічного мовлення, виховання патріотичних почуттів, бажання переглядати мультфільми українською мовою, поваги до оточуючих, залучення батьків до освітнього процесу (присутні батьки вихованців)

Обладнання: бейджики з паперу «Казкарі» та «Мультяшки» за кількістю учасників, чарівна скринька, презентація «Вікторина», мультиплікаційний фільм «Фіксики. Мультик» (українською мовою), маски з мультиплікаційними героями, презентаційна дошка.

Хід заняття:

I. Вступна частина.

1. Організаційний момент

Мультики, мультики, це дитинство наше!

Мультики, мультики зараз вам покажуть.

Там і звірі, і комахи,

Левеня і черепаха,

Вовченя і капітошка, -

Взагалі, усіх потрошку....

Педагог:

Доброго дня, дорогі друзі. Ми запрошуємо вас у чарівний світ дитинства. Сьогодні наше заняття буде не звичайним, а святковим, адже саме у квітні відзначають Всесвітній День мультфільмів. І розпочати пропоную зі знайомства з нашими учасниками свята. Кожний вихованець підходить до нашої чарівної скриньки і дістає значок, називає своє ім'я та назву команди в яку він потрапляє (діти об'єднуються в дві команди)

II. Основна частина

Педагог: Діти, ви всі обрали собі значки, тож запрошую вас до нашого кінозалу (педагог розташовує дітей на дві команди і діти сідають на стільчики). А зараз пригадаємо, яких правил необхідно дотримуватись в нашому кінозалі. (відповіді дітей)

Вірно, уважно слухати, щоб потім розповісти, що цікавого ви дізнаєтесь.

1. Перегляд мультфільму «Фіксики».

А щоб про мультфільми трішки більше дізнатись, почнемо ми з цікавого мультфільму. Увага на екран (коротка презентація про види мультфільмів)

Отже, мультфільми бувають різні. А які ж саме види мультфільмів запам'ятали ви? Відповіді дітей. (пластилінові, комп'ютерні, намальовані, лялькові)

2. Вікторина «З яких книжок та мультфільмів»

Педагог: Але сьогодні ми з вами не лише глядачі, а й учасники мультподій, тому завдання для команд №1:

Зараз на екрані ви побачите різні тіні, але вони не звичайні, а приховані персонажі ваших улюблених мультфільмів. Відгадайте, хто саме загубив свою тінь і з якого він мультфільму.

Пам'ятаймо наші правила: не викрикуй, не перебивай, а кульку вгору підіймай. Щоб відповісти, спочатку кульку вгору підійміть і відповідь скажіть. Увага на екран.(на екрані з'являються тіні з мультфільмів)

Педагог: Молодці, діти! Уважно слідкували за тінями наших героїв, а чи впізнали ви їх? (відповіді дітей)

Завдання №2: уважні ваші оченята, проте і вушка слід перевірити. А чи впізнаєте ви за мелодією мультфільм? Слухаймо уважно.(звучать мелодії з мультфільмів)

3. Фізкультхвилинка

Педагог:

Гарно працювали, слід і відпочити, у танок веселий станемо скоріш (діти виконують танцювальні рухи)

4. Гра «Маски»

Педагог: Відпочили, сил набрались? Будемо далі розважатись!

Ми забули всі слова, знаємо лише їх два: «так» (великі пальці вгору) і «ні» (вказівним пальцем похитали), а той, хто стане чарівним мультяшним героєм, повинен у нас розпитати на кого він перетворився. Ну що ж, готові?

А тепер увага всім! В коло дружнє швидше стали, оченята ми зажмуримо і на мультперсонажів перетворимось (дітям надівають маски героїв мультфільмів. Розплющивши очі, діти називають імена героїв, «відповідаючи» пальчиками)

III. Підведення підсумків.

Діти, сьогодні ви гарно працювали, всі завдання вправно виконували, і команда «Казкарі», і «Мультяшки», але хто переміг нам підкажуть наші герої. (на екрані вирізка з мультфільму «Кіт Леопольд»). Ось і наша відповідь, сьогодні перемогла дружба та гарний настрій. А запитаємо наших гостей, сподобалось вам у нас? Чи запам'ятали ви мультфільми, які ми сьогодні згадували. Діти підкажіть нашим гостям(відповіді дітей).

Дякую. До нових зустрічей.

Росада М.О.

керівник гуртка «Словничок»

КАЗКОТЕРАПІЯ ДЛЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

(майстер-клас для батьків)

Мета: поглиблення та розширення знань батьків про значення казок у житті дітей, розвиток зв'язного мовлення, збагачення словникового запасу вихованців, розвиток уваги, пам'яті, креативного мислення, дрібної моторики, виховання життєвих цінностей: доброти, чуйності, лагідності, чемності.

Завдання: залучати батьків до освітнього процесу та познайомити їх і дітей з різними методами казкотерапії, спонукати батьків до самостійного складання казки разом з дитиною, їх обговорення та збагачення мовлення, стимулювати розвиток творчих здібностей вихованців, виховувати і в дорослих, і дітей почуття любові до рідної мови, поваги до українського народу, його традицій та звичаїв.

Обладнання: ілюстрації до казок, набір для виготовлення пальчикового театру: різнокольоровий папір, ножиці.

Заняття проводиться разом з батьками вихованців.

I. Організаційний момент. Керівник гуртка:

Шановні батьки, сьогодні у вас буде можливість поринути в світ дитинства і говоритимемо сьогодні про українську казочку. Казка...її можливості великі. З давніх часів існує традиція розповідати дітям казки. Через історії, міфи і легенди передається з покоління в покоління накопичена століттями мудрість. Вони допомагають дітям формувати життєві принципи і правильні цінності. Сучасним батькам казки дають додаткові можливості. Використовуючи казки і придумані історії, можна допомогти дитині у вирішенні різного роду проблем і подоланні труднощів дорослішання.

II. Основна частина.

1. *Чим казки можуть бути корисні батькам*

Керівник гуртка:

Казки для дітей - це не тільки захоплююча подорож у світ вигаданих персонажів. Через казки діти отримують свої перші знання про життя. На перший погляд, світ казок може здатися чорно-білим, з чітким поділом на добро і зло. Проте, якщо поглянути глибше, казки можуть навчити дітей більш широкого погляду на події і людей. Наприклад, неприємності і випробування, які випадають герою казки, зрештою допомагають йому стати більш сильним і спритним, призводять до якихось бажаних змін. А іноді в казках зустрічаються і неоднозначні персонажі, які на перший погляд, поводяться як лиходії, а потім розкриваються - виявляється, що за їх поведінкою стоять якісь причини, або ж вона зовсім не була лиходійкою, а зрештою допомогла герою.

Питання до батьків

Керівник гуртка: - А які казки ви читаєте своїм дітям? (батьки називають казку, з'ясовуємо мораль) У дитячій казкотерапії найчастіше застосовують чотири види казок: художні, дидактичні, психокорекційні та медитативні. До художніх казок відносять народні, авторські казки, а також притчі, байки, легенди. Саме з них дитина дізнається, що життя – це активне протиборство двох важливих елементів: зла й добра. Причому добро завжди винагороджується, а зло – неодмінно карається. Художня казка пропонує малюкові модель певної життєвої ситуації й допомагає осмислити її, дати оцінку героям й тим самим визначити для себе правила поведіння в реальному житті. В основі всіх художніх казок лежить мораль, як то: «Колобок», «Котик та півник» (неслухняність та розважливість призводять до біди), «Попелюшка» (доброта й працьовитість завжди винагороджуються), «Кіт у чоботях» (вірний друг кращий від багатства), «Хлопчик-мізинчик» (кмітливість та розум перемагають силу) тощо.

2. Як використовувати казку у вихованні дитини

Керівник гуртка: Є кілька способів роботи з казкою, серед них виділяються основні три:

- розбирати з дитиною вже існуючу казку;
- придумувати нові кінцівки для вже існуючих казок;
- класти нову казку - самому або разом з дитиною.

3. Як розібрати казку з дитиною

Керівник гуртка: Основна мета обговорення казок - побудувати зв'язок між поведінкою героїв, подіями, що відбуваються в казці і ситуаціями в реальному житті з якими зустрічається дитина. У такому випадку сюжет казки трансформується для дитини в особистий багаж знань і уявлень, до якого він зможе звертатися за необхідності, наприклад, потрапивши в якусь складну для себе ситуацію.

1. Казка - видумка та в ній натяк...

Обговоріть з дитиною, про що розповідається в казці і чому вона вчить. Запитайте, в яких ситуаціях у реальному житті може згодитися те, що дитина дізналася з казки? Наприклад,

... **баба-яга – красна дівчина.** Порівняйте героїв казки. Чому герой здійснює той чи інший вчинок? Навіщо йому це потрібно? Чого він хотів насправді?

... **вогонь, вода і мідні труби.** Поговоріть про те, як герої казки долали труднощі. Чи зверталися вони до когось по допомогу? Можливо, коли-небудь ці методи ваша дитина зможе використовувати в реальному житті.

... **добрим молодцям урок!** Які почуття викликає ця казка? Які епізоди особливо запам'яталися, а які викликали радісні почуття? Які сумні? Що викликало страх? За цією ж схемою можна обговорювати з дитиною і переглянуті разом художні та мультиплікаційні фільми.

4. *Як скласти казку разом з дитиною*

Керівник гуртка:

Складаючи разом з дитиною казки, ви можете доторкнутися до її внутрішнього світу, дізнатися про те, що її турбує, лякає, або навпаки - надихає і підтримує. Сюжет казки будується за певними канонами: по суті вона представляє із себе послідовність подій, об'єднаних якимсь сюжетом. Почніть зі створення головного героя. Придумайте йому ім'я і образ. Можна підключити тут і арт-терапію: намалювати героя або виліпити його з пластиліну. Дізнайтеся у дитини, якими якостями володіє герой, який у нього характер. Обговоріть, про що буде ваша казка. Як правило, в головного героя є мета і є перешкоди на шляху до її здійснення. Також у казці є герої-союзники і герої-противники. У процесі створення сюжету пробуйте проводити паралелі з реальним життям дитини: запитуйте, як це пов'язано для нього з його досвідом і переживаннями, у зв'язку з чим він вибрав для героя саме таку мету і такі випробування?

Гра «Розкажи казочку»

Дається завдання скласти казку за схемою та вже наявними ілюстраціями з персонажами. Діти працюють з батьками в командах. Діти розповідають свою казку. Педагог допомагає, ставлячи запитання.

5. *Як придумати нові кінцівки до вже існуючих казок*

Керівник гуртка:

Іноді для того, щоб допомогти дитині знайти рішення проблеми через казку, не потрібно складати нову. Досить придумати нову кінцівку до однієї з тих, що вже існують. Тут важливо підібрати казку, ключова проблема якої буде збігатися з тією, яка зараз актуальна для дитини. Наприклад, якщо дитина переживає через суворого вчителя, який дає багато завдань або ставить низькі оцінки, можна обговорити з ним казку про Попелюшку.

У казках часто на допомогу головному героєві приходять чари. Попелюшку, наприклад, від мачухи захищає фея-хрещена. А як могла б упоратися Попелюшка сама, без чарівної допомоги? Чи була мачуха така вже несправедлива до неї, адже Попелюшка сама втекла, не виконавши залишене їй «домашнє завдання»? Чи були у Попелюшки варіанти домовитися з мачухою? Так, за допомогою казкотерапії ви можете допомогти дитині змінити своє ставлення до ситуації, яку вона переживає як безвихідну або несправедливу. З вашою допомогою дитина навчиться дивитися на проблему з різних сторін, шукати варіанти виходу і не відчувати себе маленькою та безпорадною.

6. *Виготовлення пальчикового театру та розповіді казки з усіма персонажами*

Разом з батьками діти вирізають свого казкового героя та розповідають про його вчинки.

III. Підведення підсумків

Керівник гуртка: діти, про що сьогодні ми з вашими батьками розмовляли? Що вам найбільше сподобалось? Яні нові слова ви запам'ятали? Чи будете ви складати казочки вдома. (відповіді дітей) Молодці! Мені теж сподобалися ваші казочки. Зустрінемося на наступному занятті. До побачення.

Росада М.О.

керівник гуртка «Словничок»

ПОДОРОЖУЄМО З КОТИГОРОШКОМ

Мета: поглиблення знань дітей про народні обереги, українські народні казки, українських козаків, формування мовленнєвих компетентностей, збагачення словникового запасу вихованців, виховання почуттів патріотизму та інтересу до усної народної творчості українського народу.

Завдання: розвивати образну пам'ять, увагу, критичне мислення, зв'язне мовлення; сприяти фізичному розвитку дітей, учити будувати прості асоціації; активізувати в словнику дітей назви кольорів (жовтий, синій, блакитний, червоний, зелений).

Обладнання: віночок з жовтими і блакитними квітами, українські народні пісні, ілюстрації із зображенням квітів, української хати, казкових персонажів, маски героїв казок «Колобок» та «Ріпка», мультиплікаційні фільми «Це наше», ноутбук.

Попередня робота:

читання казки «Котигорошко», перегляд мультфільму «Пригоди Котигорошка», читання українських народних казок «Лисиця і глечик», «Котик і півник», «Півник і двоє мишенят»; розгляд ілюстрацій.

Хід заняття:

I. Організаційний момент. Педагог:

*Станьте в коло, любі друзі,
Потанцюймо ми у крузі.
А тепер всі разом з вами
Так потупаєм ногами.
З вами я, сини та доньки
Ще поплескаю в долоньки.
Я люблю вас звеселяти.
Тож прошу ще й пострибати.*

Педагог:

Доброго дня, діточкам та нашим гостям. Сьогодні наше заняття незвичайне, ми вирушаємо з вами у казкову мандрівку нашою країною.

Але спочатку підготуємо наших з вами помічників – це наші губки та язички.

Артикуляційна гімнастика.

Ваше завдання відгадати та показати, яку вправу я на малюнок

перетворила. Будьте уважні. Педагог показує малюнки, а діти виконують артикуляційні вправи.

- «Паркан»
- «Посмішка»
- «Сопілочка»
- «Рибки»
- «Черепашки»
- «Жабенятко»

Молодці! А зараз перевіримо, що ви знаєте про нашу Батьківщину.

Вікторина «Це моя Україна».

- Хто мені підкаже, як називається наша Батьківщина?
- А як називається народ, який мешкає в Україні?
- А як звуть дівчаток?
- А хлопчаків? (відповіді дітей)

Педагог:

Діти, погляньте, що я тримаю в руках? Правильно, це український символ – віночок. Цей віночок передаємо один одному і називаємо, що ви знаєте про Україну? (відповіді дітей) Молодці! Про країну ви багато знаєте. Отже, можна вирушати в подорож, готові? Тоді сідаємо до нашого чарівного потягу і відправляємось у мандрівку.

Вправа «Потяг» Діти стають в шеренгу та кладуть руки на плечі сусіда попереду і «їдуть» На кожен крок промовляємо звук [ч], чим швидше рухається наш потяг, тим швидше і голосніше ми промовляємо звук.

(Лунає казкова музика)

Педагог: Ось і потрапили ми до української казки. (виходить в українському вбранні Котигорошко)

Котигорошко:

-Доброго дня вам, любі друзі. Радий вас вітати в нашій казці.

Педагог:

-Доброго дня і вам, козаче. Щось ми не впізнаємо тебе. Ти з якої казки?

-Котигорошко:

А я вам підкажу, тільки спочатку виконайте перше завдання. Відгадайте моє ім'я.

*У селянської родини
Народився з горошини.
Я веселий і хоробрий
До рідні і друзів добрий
Трьох братів названих маю
Змія я перемагаю.
Поміркуйте трошки*

Звати мене....(діти-Котигорошко!)

Педагог:

-І справді, це ж славний герой українських казок – Котигорошко! Вам подобається цей герой? Скажіть, чому?(відповіді дітей)

Котигорошко:

-Ну що ж, хоробрі козачата та сміливі дівчата, запрошую вас до себе в країну українських казок. Ви готові до мандрівки? Проте попереджаю вас, шлях буде нелегким з випробуваннями. А ось і перша перешкода на нашому шляху. Злий Змій зачаклував героїв українських казок і всіх переплутав. Нам потрібно повернути їх до своїх казок .

Гра «Знайди пару»

Перед вами малюнки різних казок, потрібно до кожної знайти пару – малюнок, що найбільше підійде до казки (діти розглядають малюнки та шукають свою частину)

Глечик та миска – «Лисичка та Журавель»

Лисичка та Півник – «Котик та Півник»

Колос пшениці – «Колосок»

Золоте яйце – «Курочка Ряба»

Змій – Котигорошко

Педагог: Молодці, діти! Швидко вправились із завданням!

Котигорошко:

-Але це ще не все. Ми лише їх до казок повернули, а нам треба ще й лад в казці навести. Всіх на місця розмістити.

Педагог:

-Щоб завдання виконати вірно, ми самі на цих героїв і перетворимось. Кожний вихованець отримав маску одного з героїв казки. Погляньте уважно один на одного, і поміркуйте, які казки в нас залишились? А тепер станьмо в казці на місце.

Гра «Всі на місцях»

Котигорошко: Молодці! І тут ви вправились! Гадаю час і відпочити. Справжній українець знає, чим козака пригостити.

Педагог:

Чим смачненьким будемо пригощати Котигорошка? Які українські страви ви знаєте?(діти називають українські страви)

-Молодці, але я пропоную обрати одну страву і приготувати її усім разом.

Фізкультхвилинка «Наварю»

Наварю я смачного борщичку

(помішуємо рукою в «казанку»)

І тебе запрошу

(руки вперед потягнули)

Приготую смачного борщичку

(помішуємо рукою в «казанку»)

І тебе пригощу

(долонькою потерли по животику)

В борщик накидаємо:
Цибулинку (великі пальчики вперед)
Морквинку
Цеглинку (руки заховали за спинку)
Волосинку
Газету
Капустину і т.д.

Котигорошко:

-Діти, ми потрапили на подвір'я біленької хатинки, де ростуть різні квіточки. Але квіти незвичайні, а загадкові.

Гра «Загадкові квіти»

Колір квітки обираємо і загадку відгадаємо.

- Казка, де всі герої овочі та фрукти
- Казка, де Півень готував пиріжки
- Казка, де вся родина намагалась овоч дістати
- Казка, де Котик Лисичку перехитрив
- Казка, де хлопчик Змія перемиг
- Казка, де звірі зимовий одяг порвали
- Казка, де мишка бабусю та дідуся засмутила
- Казка, де Лисичка погано чула, але поїла.(відповіді дітей)

Педагог:

Ось і чарівний «букет» ми зібрали, і казки всі відгадали. Але час і повертатись.

Котигорошко:

Та навіщо? Що у вас може бути такого цікавого?

Ось у нашій казковій країні, щоб літати ми використовуємо ступу, мітлу, а мій друг Івасик-Телесик на гусях-лебедях літає.

Педагог:

Ну що ж, і ми на місці не сидимо, щоб подорожувати у нас свій транспорт є. Діти назвіть яким транспортом можна подорожувати?(відповіді дітей) Молодці! А про найбільший літак ми зараз з вами дізнаємось більше. Увага на екран!

Котигорошко:

-Цікаво. А ось щоб у світлиці було світло та яскраво ми користуємось пером Жар-птиці. А ви як освітлюєте свою кімнату ввечері? А коли світло вимикають?

Педагог:

Але і це ще не все. В Україні першими вигадали для освітлення приміщення чудо-винахід. Увага на екран!

Котигорошко:

А ще у нас найкращий урожай! Чого одна дідова ріпка коштує.

Педагог:

Так і нам є чим похвалитись. Діти, а що за урожай ми збираємо влітку та восени на городі? А в саду?. Увага на екран!

Котигорошко:

А ще чарівна музика лунає звідусіль. А ви й музичного інструменту не маєте.

Педагог:

Маємо! І зараз для вас заграємо. Дітки, влаштуємо для Котигорошка наш Веселий оркестр.

Барабан: б-б-б

Тарілочки: ц-ц-ц-ц

Маракаси: ш-ш-ш-ш

Молоточки: т-т-т-т-т

Котигорошко:

Нічого собі! Та ви справжні чародії.

Педагог:

Так. І наша країна повна чудес та різних цікавинок. Тому і наступного разу запрошуємо тебе, Котигорошко, до нас в гості.

Котигорошко:

Дуже вдячний, діти, ви допомогли мені повернути друзів. Ви сміливі, вправні, добрі – справжні українці!

- **III. Підсумок.**

Педагог: І ми вам вдячні за справжню казку.

Діти, а вам сподобалось наша мандрівка?

А що вам запам'яталось найбільше?

Які українські казки ви сьогодні зустріли?(відповіді дітей).

Молодці! До нових зустрічей!

Ушаткіна О.Ю.

керівник гуртка «Чарівні барви»

МИ МАЛЕНЬКІ УКРАЇНЦІ

Форма проведення: інтегроване заняття (розвиток мовлення та аплікація)

Мета: поглиблення знань вихованців про національний одяг, розвиток зв'язного мовлення, виховання патріотичних почуттів, поваги та інтересу до національних традицій, звичаїв.

Завдання: вчити дітей розрізняти жіночий та чоловічий одяг, продовжувати знайомити з оберегами, розвивати вміння будувати прості речення, закріпити образотворчі навички.

Матеріали: ляльки в національному одязі, національний одяг для дітей, віночок, зображення ілюстрації української хати.

Хід заняття:

I. Організаційний момент.

Діти, святково одягнені, заходять у групу.

Педагог: Добрий день, мої маленькі. Які ви гарненькі, гарні вбрані. Розкажіть мені про своє святкове вбрання, що одягли вам матусі? Дівчинка (*спідниця, сорочка*). Хлопчик (*штани, сорочку*). А подивіться, яка я

сьогодні гарна. Який в мене яскравий одяг. Це національне українське вбрання. Подобаюся я вам? (відповіді дітей)

II. Основна частина.

Педагог: Діти, а в якій країні ми живемо? (в Україні). А за національністю ми хто? (українці).

Ми малі, та всі ми друзі,

Ми одна родина.

А найбільша наша мати (Діти. Рідна Україна.)

Педагог: Погляньте, діти, хто нас чекає у гості (підходять до українського куточка). Це ж наші дуже гарні знайомі. Хто вони?

Діти: Лялька Катруся та Тарасик. Давайте про них згадаємо віршики:

Я маленька дівчинка,

Як у полі квітонька,

На сопілці граю,

Пісеньку співаю.

Ля-ля-ля.

Я маленький хлопчик,

Я заліз на стовпчик,

На дудочку граю,

Всіх вас розважаю.

Ду-ду-ду.

Педагог: А в якому гарному куточку живуть наші Катруся та Тарасик! Яка затишна у них хатинка. Подивіться, які квіти біля хатинки? Назвіть їх!

(Ромашки, мальви, васильки) А хто сидить на даху? Ось і чарівна хустина. Під нею завжди сховані якісь чарівні речі. А що ж сьогодні у нас під хустиною?

Педагог знаходить разом з дітьми сорочки та спіднички, чобітки та стрічечки, яскраві фартушки, шаровари й пояски.

Педагог: Мабуть Катруся і Тарасик хочуть, щоб ми теж носили український одяг. Вони приготували для нас український одяг. Костюми гарні, яскраві. Одягнемо їх? Принеси, Соню, будь ласка, мені сорочку-вишиванку, яку одягають дівчата. Ось вона, розглянемо її ближче.

Одягнемо Соні сорочку? Як ви гадаєте, хто вишивав сорочку? (матуся, червоними та чорними нитками).

Ось і спідничка. Якого вона кольору? Одягнемо Соні спідницю. А зараз пов'яжемо пояс. Якого він кольору? А ось і віночок.

Які квіти вплетені?(відповіді дітей).

А якого кольору стрічечки? (Діти. Сині, червоні, жовті...)

Педагог: Ще забули фартушки. Беріть дівчата фартушки, усім надінемо...І я вас запрошую взятись за рученята і погратись з віночком. Ставай, Соню, у середину кола.

Візьмемось за руки,

Підемо на луки,
Там сплетемо віночок,
Станемо в таночок.
Чий найкращий вінок,
Той і піде у танок
(посередині дівчинка танцює, потім знімає вінок, одягає іншій дитині).

Педагог: А зараз усім дівчатам одягнемо віночки. Які гарні у нас дівчата, справжні україночки.

Діти розповідають віршики:

Я Софія – українка,
Чорні коси у вінку.
Вишиту сорочку маю
І спідничку – ось таку.
Українка я маленька,
Українці тато й ненька,
І сестра і братик милий,
В Україні народились.

Педагог: А де ж наші хлопці - українці? Розглянемо одяг для хлопців: сорочку, шаровари. Якого кольору шаровари? (відповіді дітей) А зараз пов'яжемо пояс. Якого кольору пояс. Давайте усім хлопцям пов'яжемо пояси та надінемо жилетки. Справжні ви у мене українці.

А зараз, діти, я вас запрошую в квітучий український садок. Що росте у нашому садочку? (Діти. Калина.)

Педагог: Подивіться, які червоні ягоди висять на калині, а ще що прикрашає? (Діти. Намисто.)

Педагог: Підемо в садок на долину,
Пострічаємо червону калину.
Круг калини віночок звиваємо,
Всіх до себе на свято скликаємо.
Ой, проходьте, малята, на свято,
У калини дарунків багато.
Нахили нам, калинонько, віти,

Просьять в тебе намистечка діти (педагог одягає намиста дівчатам).
Дай намиста червоних разочок,

Ми в намисті підемо в таночок (хоровод біля калини).

Педагог: А тепер, діти, підходьте до столу. Що на столі?

Діти. Квіти та стрічки (силуети вирізані з паперу)

Педагог: А давайте із квітів та стрічок складемо віночок (діти виконують аплікацію із квітів і стрічок)

III. Підсумок.

Педагог: Молодці, діти, гарний віночок! Нехай цей віночок стане оберегом для нас. А тепер пригадайте, що цікавого ви дізналися на занятті?(відповіді дітей). Так, діти, ми українці!

3. БАЗА ІГОР З РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ

3.1. РОЗВИВАЛЬНІ ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (укладач Бакай М.П.)

Навчання іноземної мови в закладах дошкільної освіти здійснюється з допомогою ігрових технологій. У грі дитина буде мимовільно докладати зусиль, напружувати пам'ять, вправлятися у вимові звуків та фраз. Побудова заняття в ігровій формі, створення ситуації «чарівної казки» допомагає дитині запам'ятовувати слова англійською мовою.

На заняттях з іноземної мови діти повинні постійно перебувати в умовах уявної мовної ігрової ситуації. Доцільно проводити ігри комунікативного напрямку, залучати малюків ставити запитання один одному, розповідати про те, що їх оточує англійською мовою.

Наведені ігри допоможуть при вивченні англійської мови з дошкільниками.

Гра «Lexical Chair» («Лексичний стілець»)

Мета: розвивати увагу, пам'ять, мовну здогадку.

Хід гри

Ставимо стільці по колу, стільців на 1 менше, ніж учасників. Оголошується тема, наприклад, «овочі», керівник називає різні слова на цю тему, діти обходять стільці по колу, як тільки називають слово з іншої теми (звичайно ж, знайоме слово, з вивченого раніше), діти швидко займають стільці. Хто не встиг, той разом з одним стільцем йде з кола і т.д.

Гра «Same or Different» («Однакові та різні»)

Мета: учити дітей об'єднувати предмети в групу за особливими ознаками; розвивати пам'ять.

Обладнання: картки

Хід гри

Граємо з картками, в кожену групу слів підкидаємо «неправильне» слово, з іншої категорії. Діти повинні вказати які карки підходять до цієї групи, а які є зайвими.

Гра «Crosses and Naughts» («Хрестики-нулики»)

Мета розвивати у вихованців вміння працювати в групах.

Обладнання: картки тварин

Хід гри

Об'єднуємося в дві команди «хрестики» і «нулики». Заздалегідь підготовлені картки з різних тем (наприклад тварини), які роздаються цим командам, вони один одному задають питання (Is it small or big? Is it eatable or no eatable? і так далі), команди радяться і відповідають. На дошці малюю стандартну решітку для гри в хрестики-нулики. Якщо відповідь

правильна, то команда говорить, куди їм поставити хрестик або нулик. Якщо відповідають неправильно, хід вони пропускають.

Гра «Snowball» («Сніжний ком»)

Мета: формувати навички правильної вимови звуків, розвивати зв'язне мовлення.

Хід гри

По ланцюжку повторюємо слова і додаємо своє і т. д. Або складаємо дуже довге речення, починаючи з одного слова, причому що-небудь додавати можна в будь-якій частині речення. Наприклад, apples – green apples – Nick likes green apples – Nick likes green apples very much – Nick and his sister like green apples very much и т.д.

Гра «Telephone» («Зіпсований телефон»)

Мета: розвивати мовну і слухову пам'ять, увагу, закрявати раніше пройдений матеріал.

Обладнання: картки фруктів

Хід гри

Діти сидять у колі на підлозі. Далі від кола розкладені картки з фруктами. Говоримо слово пошепки на вушко першому, діти передають те, що почули пошепки по ланцюжку, останній встає та швиденько біжить до карток, вибирає правильну картку, показує її всім та озвучує. Потім кладе її на місце та сідає першим і т. д.

Гра «Treasure Hunt» («Пошук скарбів»)

Мета: розвивати логічне мислення через проведення таких операцій як пошук, аналіз, порівняння, систематизація.

Обладнання: картки пазли одягу, карти для пошуку пазлів, скрині з «скарбами».

Хід гри

Ховаємо в кімнаті картки-пазли (наприклад, одяг). У дітей заздалегідь є карта, за допомогою вони пересуваються, об'єднавшись в дві або кілька команд, шукають картки-пазли з зображеннями, називають їх. Коли діти зібрали всі картки в один пазл на зворотній стороні в них виходить ще одна карта на якій зображено, де знаходяться скрині з скарбами. В скрині «скарби» (цукерки, сувеніри и т.д.)

Гра «In The Bag» («В сумці»)

Мета: учити дітей створювати образи на основі предмета

Обладнання: сумка, різні предмети (м'ячики, кубики, трикутники, тварини, фрукти, овочі)

Хід гри

Складаємо в непрозорий конверт різні предмети, діти по черзі підходять, закривають очі, дістають один предмет і на дотик визначають його, називають англійською.

Гра «Hot Potato» («Гаряча картопля»)

Мета: розвивати пам'ять, увагу, закріплювати раніше пройдений матеріал.

Обладнання: м'яч

Хід гри

М'ячик – це гаряча картопля! Затримувати в руках надовго не можна, обпечешся! Кидаємо по колу м'яч, називаючи слова з певної теми.

Гра «Card hopping» («Стрибок острівцями»)

Мета: розвивати мовлення, уяву, фантазію.

Обладнання: аркуш паперу А4

Хід гри

Робимо на аркушах острівці з картинками, об'єднуємося в 2 команди, перемішуємо картки і даємо однакову кількість кожній команді по черзі, кожен з гравців повинен перебриситися на інший берег (до протилежної стіни), витягаючи по одній картці, називаючи предмет англійською мовою, кидаючи його на підлогу, і, наступаючи на «острівець».

Гра "Caunt" («Рахувати»)

Мета: навчити рахувати від 1 до 10, розвивати увагу, пам'ять,

Обладнання: м'яч

Хід гри

Діти стають в коло, кидаємо м'яч, називаючи число від 1 до 10, у кого випадає 10 той сідає в коло та продовжує рахувати з всіма. Гра продовжується поки не залишиться 1 гравець.

Гра «Secret Picture» («Секретні картки»)

Мета: збагатити словниковий запас з теми овочі.

Обладнання: картки з овочами

Хід гри

Показуємо картки з овочами, потім картинку майже повністю закриваємо, залишаючи маленький шматочок (шматочок зображення), діти повинні відгадати і назвати слово.

Гра «Stand Up When You Hear» («Вставай, якщо чуєш»)

Мета: розвивати логічне мислення, просторову уяву, пам'ять, повторювати раніше пройдений матеріал.

Обладнання: картки

Хід гри

Кожному вихованцю роздати по картці (або кілька карток) з вивченими словами. Потім керівник читає казку або історію, як тільки дитина чує в ній своє слово, вона негайно встає, повторює це слово, показує картку.

Гра «Traffic Lights» («Світлофор»)

Мета: учити дітей самостійно визначати й називати кольори та їхні відтінки.

Хід гри

Ведучий відвертається і називає колір. Перейти дорогу може той, у кого на одязі такий колір є, у кого немає, той залишається на місці. Гра закінчується, коли до ведучого один з гравців дотягнеться рукою.

Гра «Simon says» («Саймон говорить»)

Мета: розвивати увагу, спостережливість, пам'ять, мовну здогадку.

Хід гри

Весела, проста і рухлива гра, суть якої - дотримуватись інструкції. Ведучий гри вимовляє фразу "Simon says" («Саймон говорить») і, наприклад, "touch your nose" - торкніться свого носа, або "clap your hands" - поплескайте в долоні. А якщо ведучий не говорить "Simon says" («Саймон говорить»), а називає, наприклад "touch your nose" - торкніться свого носа, або "clap your hands" - поплескайте в долоні, діти виконують рух, то вони повинні присісти, а ті хто нічого не робив продовжують гру. Гра на увагу дітей.

Гра «Crocodile» («Крокодил»)

Мета: розвивати логічне мислення, увагу

Обладнання: годинник

Хід гри

Відома всім гра, суть якої - показати певне слово членам своєї команди. Відмінно підійде для повторення цілих тим слів. Перемагає та команда, яка закінчила першою або показала більше слів за певний період часу.

Гра «Freeze» («Завмри»)

Мета: навчати діалогічному мовленню, розвивати просторове мислення.

Хід гри

Просимо діток бігати в окресленому просторі, але в момент, коли ми скажемо "Freeze", всі повинні застигнути в якийсь позі. Наше завдання - розморозити першого учня, відгадавши, в ролі кого він (а) завмер. Наприклад: Are you a cat? (Ти кіт?) - Yes, I am / No, I am not. (Так, я кіт/Ні, я не кіт) Той, кого розморозили таким же чином, розморожує інших.

Гра «English-Ukrainian» («анлійською-українською»)

Мета: розвивати фонетичний та інтонаційний слух, мовну здогадку.

Хід гри

Гру доцільно проводити на початковому етапі вивчення англійської мови. Керівник називає англійське слово, діти плескають в долоні. Якщо українська-топають ніжками.

3.2. РОЗВИВАЛЬНІ ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ РІДНОЇ МОВИ (укладач Росада М.О.)

Дитяча гра – провідний вид діяльності, що визначає розвиток дитини в дошкільний період. Гра дає змогу легко привернути увагу і тривалий час підтримувати інтерес. В ігровій діяльності формуються сприятливі умови для розвитку інтелекту дитини, для переходу від наочно-дієвого мислення до образного й елементів словесно-логічного мислення. У процесі спілкування в ігровій діяльності дитина пізнає цілісність і різноманітність природного і соціального світу, що її оточує. Вона формує і розкриває

власний внутрішній світ, засвоює і створює культурні цінності.

Запропоновані ігри та вправи для розвитку та корекції недоліків комунікативності дітей, спрямовані на встановлення взаєморозуміння між дитиною та дорослими, дитиною та однолітками. Ігрові прийоми допоможуть зняти в дітей напруження, заохочуватимуть їх до корекційних занять, нададуть впевненості в своїх силах.

Використання поданого матеріалу допоможе формуванню творчого ставлення до організації мовленнєвої комунікації та розвитку комунікативно - мовленнєвих здібностей дошкільників.

Гра «А мене звати...»

Мета: розвивати бажання познайомитися, вчити звертатися за допомогою мови один до одного.

Хід гри:

Педагог організовує дітей у коло. Кожна дитина, стоячи у колі, по черзі звертається до свого сусіда праворуч, передає йому м'яч (квітку, іграшку тощо), називаючи своє ім'я. Розпочинає мовлення з передачею м'яча педагог: «Мене звать ...», далі діти наслідують зразок речення.

Гра «Наші пальчики – друзі»

Мета: удосконалення мовленнєвого спілкування при ознайомленні одного з одним, розвиток координації мовлення і рухів дрібних м'язів рук

Хід гри:

Педагог шикує дітей у дві шеренги обличчям одне до одного. Спочатку вони об'єднують долоньки своїх рук навпроти один одного під слова :

*Дружать наші малюки
Подружились я і ти
Раз, два, три, чотири, п'ять
Будем ім'я називать.*

Педагог спонукає по черзі в парах голосно називати ім'я, будуючи фразу: «Мене звать Аня», «А мене звать Саша».

Гра «Луна»

Мета: тренування у називанні власних імен, правильному артикулюванні звуків у ньому.

Хід гри:

Педагог організовує дітей на килимку, сидячи в колі. Ставить завдання і спонукає практично (по черзі) дітей виходити в центр кола і голосно та чітко називати своє ім'я, плеснувши в долоні - Ка-тя. Потім ім'я дитини повторюють всі хором.

Гра «Кошик мовних гостинців»

Мета: стимулювати дітей розглядати предмети й пригадувати ознаки тих із них, яких тут немає, називати словами, виховувати правильну звуковимову.

Хід гри:

Створення ігрової ситуації: передача від бабусі дівчинці Наталочці (ляльці) гостинці у кошичку. Розповідь педагога із виконанням дій типу:

–Дивись, Наталочко, в кошичку лежить щось кругленьке, гладеньке, жовтеньке з одного боку, а з другого -червоненьке. Вкусила – смачне, соковите. Хто допоможе їй пригадати, як називається бабусин гостинець ?

У кошичку є

Я смачна і вітамінна

І не гірше апельсина.

(мандарин)

У борщі я головний

борщ без мене не смачний

Я – яскравий, красивіший,

Червоніший і товстіший.

(томат)

Нас, зелені, залюбки

їдять дорослі й малюки

Нас шанують не даремно,

Дух наш світлий і приємний.

(яблуко)

А я до сліз всіх допікаю

на мене всі так дорікають

Але без мене – нікуди,

Ні туди – і ні сюди.

(цибулина)

Ну я, маю білі зуби,

Ви мене не бійтесь, люди.

Хоч гіркий я, та корисний

Всім мене потрібно їсти.

(часник)

–А я на городі господиня

жовта, соковита... (диня)

Обговорення з дітьми характерних особливостей і ознак овочів.

Гра «Магазин»

Мета: Закріпити засвоєння назв посуду, розуміння узагальнюючого слова посуд. Вправляння у побудові діалогів.

Хід гри:

Ігровий магазин: на столі різноманітний посуд – скляний (банка, пляшка, стакан), металевий (ложка, виделка, ніж, каструлька, чайник), пластмасовий (тарілки, чашки, блюдця). Педагог пропонує зайти до магазину (підійти до столу), звернутися до продавця (педагога) і попросити купити посуд. Куплений посуд описувати за напрямками: назва, з чого зроблений, якої форми, для чого призначений. Виконання вправи «Я

запитую, а ти відповідай». Педагог вводить дітей в уявну казкову ситуацію, коли посуд може відповідати на запитання, ніби жива істота. Він ставить запитання до предметів посуду, а діти допомагають вести з посудом діалог. Наприклад: чашка:

- Що в тебе наливають? (чай, компот)
- Який компот ти любиш? (з вишеньок, з яблук)
- Коли тебе миють? (коли я брудна)
- А чому у тебе одна ручка? (щоб брати однією рукою)
- З чого ти зроблена? (з пластмаси)
- Що буде, як тебе кинути на підлогу? (я не розіб'юся)
- Хто тебе п'є? (діти і дорослі) і т.д.

Гра «Знайди пару»

Мета: поглибити та закріпити знання дітей про українські казки, учти дітей будувати прості асоціації. Вправлення у побудові речень.

Хід гри:

Педагог розкладає перед дітьми малюнки різних казок, потрібно до кожної знайти пару – малюнок, що найбільше підійде до казки. Наприклад:

Глечик та миска – казка «Лисичка та Журавель»

Лисичка та Півник – казка «Котик та Півник»

Колос пшениці – казка «Колосок»

Золоте яйце – казка «Курочка Ряба»

Змій – казка «Котигорошко»

Гра «Загадкові квіти»

Мета: закріпити знання дітей про українські казки, назви квітів, учти дітей будувати прості асоціації.

Хід гри:

Педагог розкладає різнокольорові квіти (добре знайомі дітям). Діти по черзі називають квітку та описують її (ромашка: білі пелюстки, жовта серединка, зелене листя). На кожній квітці написана загадка про казку.

Наприклад:

Колір квітки обираємо і загадку відгадаємо.

- Казка, де всі герої овочі та фрукти (казка «Ходить гарбуз»)
- Казка, де Півень готував пиріжки (казка «Колосок»)
- Казка, де вся родина намагалась овоч дістати (казка «Ріпка»)
- Казка, де Котик Лисичку перехитрив (казка «Котик та Півник»)
- Казка, де хлопчик Змія переміг (казка «Котигорошко»)
- Казка, де звірі зимовий одяг порвали (казка «Рукавичка»)
- Казка, де мишка бабусю та дідуся засмутила (казка «Курочка Ряба»)
- Казка, де Лисичка погано чула, але поїла (казка «Колобок»)

Гра «Весела сімейка»

Мета: закріпити знання дітей про тварин, уточнення та закріплення словника.

Хід гри:

Педагог показує малюнки з тваринами і просить назвати хто зображений. (сім'я Лисичок, Котів тощо). Правильно назвати тварин та їх дитинчат.

- Мама – лисиця, тато – лис, малята – лисенята.
- Півень, курка, курчата.
- Кіт, кішка, кошенята.
- Гусак, гуска, гусенята.
- Ведмідь, ведмедиця, ведмежата.

Гра «Прошу вас»

Мета: навчати формулювати звернення, добирати аргументи розвивати вміння розмірковувати, формулювати судження, підтримувати діалог.

Хід гри:

Педагог пропонує комусь із дітей одягнути маски Кози й Зайчика та виконати певні завдання. Дитина-Коза має знайти аргументи, щоб Зайчик пустив її у свою хатку пожити; розповісти, як вона поводитиметься, що робитиме, а що – ні. Дитина-Зайчик має сформулювати свої вимоги до Дитини-Кози, тобто ті умови, за яких він впусить її до свого будиночка. Розігрувати діалоги діти можуть у парах з іграшками або на основі картинок-ілюстрацій.

«Одягни українку та українця»

Мета: закріплювати назви предметів українського національного вбрання, їхні різновиди та призначення; виховувати інтереси до національної культурної спадщини свого народу.

Хід гри:

Кожна дитина отримує паперових ляльок – українку та українця, а також набори предметів жіночого та чоловічого національного вбрання. Треба вибрати потрібний одяг і вдягнути ляльок. Виконавши завдання, діти називають, що саме вони вдягнули лялькам.

Гра «Назви одним словом».

*Мета :*закріпити розуміння поняття узагальнюючого слова, розвивати образне мислення.

Хід гри:

Педагог показує малюнки або предмети, а діти мають назвати узагальнюючі слова, які підходять до цих предметів:

день Святого Миколая, Новий Рік, Різдво, Масляна – ... (свята);

чашка, ложка, ніж, чайник – ... (посуд),

герб, прапор, гімн – ... (державні символи України);

стіл, стілець, диван, шафа – ... (меблі).

Гра «Розкажи мені казку»

Мета: розвивати монологічне мовлення, удосконалення мовленнєвого спілкування.

Хід гри:

Педагог разом з дітьми обирає добре знайому казку і пропонує розказати

казку, замінивши героя або продовжити казку з того місця, де вона зупинилась. Казку можна продовжувати дітям, передаючи м'ячик, додаючи нових героїв.

Гра «Фоторобот»

Мета: закріпити ознаки предметів, вміння співставляти ознаку з предметом, будувати прості асоціації

Хід гри:

Педагог розкладає малюнки знайомих дітям предметів зображенням вниз, діти по черзі обирають малюнок і, не називаючи предмета, описують його.

Наприклад:

Червоне, кругле, росте на огороді (помідор)

Помаранчеве, довгувате, хрумке (морквинка)

Великий, сірий, злий (вовк)

Руда, хитра, пухнаста (Лисичка).

Гра «Добрий день!»

Мета: навчити дитину дізнаватися тварини по звуконаслідуванню, закріпити і активізувати словник по темі

Хід гри:

Педагог називає тваринку, діти відповідають як вітається ця тваринка.

Добрий день, котики-муркотики! (діти відповідають: м'яв)

Добрий день, собачки! (Гав-гав!)

Добрий день, мишки-норушки! (ні-ні-ні!)

Добрий день, жабки! (ква-ква-ква!)

Добрий день, півнику-братику! (ку-ку-ріку!)

Потім навпаки, педагог говорить як тваринка, діти з нею вітаються, називаючи що за тваринка так говорить.

Мяв-мяв! (Доброго дня, котику!)

Ква-Ква! (Доброго дня, жабки!)

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л.В. Гра // Методичні рекомендації до програми виховання дітей дошкільного віку “Малюємо”. – К.: “Свенас”. – 1993. – С.31-48
2. Арт-терапія: [навчально-методичний посібник] / З. Ленів – К.: Спадщина, 2011. – 64
3. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку « Я у світі» / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – К.: Світич, 2008. – 430 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. - № 7.
5. Богуш А. М. Мовленнєвий портрет п'ятирічної дитини / А. М. Богуш // Дошкільне виховання. – 2013. - № 7.
6. Богуш А. М. Гавриш Н. В., Котик Т. М. Методика організації художньо-мовленєвої діяльності дітей у ДНЗ / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш, Т. М. Котик. – К.: Слово, 2006.
7. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш // Підручник / [за ред. А. М. Богуш]. – 2007. – 542 с.
8. Богуш А. М. Дошкільна лінгво-дидактика: теорія і практика. / А. М. Богуш – К.: Вид-во «Просвіта», 2000. – 216с.
9. Богуш А. М. Компетентнісний підхід до мовленєвого розвитку дошкільників / А. М. Богуш // Психологічна і педагогічна наука в Україні . – К.: Педагогічна думка , 2007. – Т. 2.
10. Богуш А.М. мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія – К: Видавничий Дім «Слово», 2004
11. Богуш А.М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К.: Видавничий дім «Слово» , 2011.
12. Божович Е. Д. Развитие языковой компетенции дошкольников : проблемы и подходы / Е. Д. Божович // Вопросы психологии . – 1997. - № 1.
13. Ванжа С. М. Розгорнуте перспективне планування. Середній вік. / С. М. Ванжа, Т.В. Власова – Х.: Вид-во «Ранок», 2014. – 30 с. – (Сучасна дошкільна освіта)
14. Виготський Л.С. Педагогічна психологія. – М:Педагогіка, 1991. – 232с
15. Гавриш Н. В. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку / Н. В. Гавриш. – Луганськ : Альма-Матер, 2004.
16. Гончаренко А. Комунікативна компетентність – головна мета //Хуторской А. Ключевые компетентности, как компонент личностноориентированной парадигмы образования // Народное образование. – 2003. – №2. Олейнікова О.Г. Розвиток комунікативної

компетентності учнів на уроках іноземної мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://vuzlib.com/content/view/360/84>

17. Граючись вчимося. Англійська мова: програма та методичні рекомендації / С. Гунько, Л. Гусак, З. Лещенко та ін. – К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. – 88 с.

18. Дем'яненко О. Є. Фонетична робота з дітьми старшого дошкільного і молодого шкільного віку в умовах багатомовності (фрагменти занять і уроків на матеріалі української, російської та англійської мов) / О. Є. Дем'яненко – Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2005. – 92 с.

19. Дем'яненко О. Є. Фонетична робота з дітьми старшого дошкільного і молодого шкільного віку в умовах багатомовності. – Запоріжжя : ЛПКС, 2005. – 128 с.

20. Дошкільне виховання. – 2008. – №7. дошкільного віку / Є. Ф. Соботович // Дефектологія. – 2003. – № 2. – С. 2-11.

21. Крутій К. Л. Методичне забезпечення дошкільної лінгво-дидактика в Україні // Дошкільне виховання. – 2001. – №5. – С. 10 – 11.

22. Крутій К. Л. Формування граматично правильного мовлення у дітей дошкільного віку / К. Л. Крутій. – Запоріжжя, 2004.

23. Кулікова А.І., Шкваріна Т.М.; за заг. ред. Низовської О.В. Англійська мова для дітей дошкільного віку. – Т: Мандрівець, 2015

24. Лопатіна О.О. 600творчих ігор для дошкільнят і школярів /О.О. Лопатіна, М.В., М.В. Скребцова. – Х.:Вид. група «Основа» 2012 – 2012. – 224. – (серія «Етика»)

25. Низковська О. Іноземна мова у дошкільному закладі : метод. реком. / О. Низковська // Дошкільне виховання. – 2007. - № 4. – С. 3-7.

26. Низовська О. Іноземна мова в дошкільному закладі // Дошкільне виховання. – 2007. – №4. – С. 3 – 7.

27. Першукова О. Ігри, вірші, та скоромовки на занятті з англійської мови // Дошкільне виховання. – 2000. - № 10. – С. 16-17.

28. Практичний матеріал. Середній дошкільний вік / Упоряд. С. М. Ванжа. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011. – 160 с. – (Сучасна дошкільна освіта)

29. Протасова К. Діти і двомовність / К. Протасова // Дитячий садок. – 2003. - № 8. – 24с.

30. Сиденко А. Ігровий підхід у навчанні // Народна освіта. – 2000. – № 8. – 135с.

31. Синиця І. О. Психологія усного мовлення / І. О. Синиця, Ленів З.П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами

32. Соботович Є. Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (в його фонетико-фонематичній ланці) дітей дошкільного віку / Є. Ф. Соботович // Дефектологія. – 2002. – № 3. – С. 2-

33. Соботович Є. Рідне слово/Вибран Ф. Критерії оцінювання мовленнєвого розвитку дитини (у його лексичній ланці) на різних вікових етапах. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його граматичній

ланці) дитини

34. Уланова О. Б. Англійська для дошкільнят: граємо і вчимо. Позитивний вплив раннього вивчення іноземної мови на розвиток дитини та її особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vuzlit.ru/490721/pozitivniy_vpliv_rannogo_vivchennya_inozemnoyi_movi_na_rozvitok_ditini_ta_yiyi_osobistosti

35. Шкваріна Т. М. Англійська мова для наймолодших (програма, методичні рекомендації). – Х.: Основа, 2004. – 176 с.

36. Шкваріна Т. М. Іноземна мова :Структура ефективного навчання / Т. М. Шкваріна // Дошкільнє виховання. – 2004. - № 12. – С. 10 – 11.

37. Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (Програма, методичні рекомендації): Навч. посіб. для вчителів раннього навчання англ. мови, студентів вищ. пед. навч. закладів. – Умань: Видавничо-поліграф. підприємство, 2003. – 120с

38. Active English. Learn and Play: [practical course of English language for young learners] / Т. В. Земляная. – Днепр: АРТ-ПРЕСС, 2013. – 68 С.

39. Andy Harvey-John Oakley. Game on! A Teacher's Resource Book of Activities for English Language Learners. – Greenham Business Park, Newbury, Berkshire – Liberty House "EXPRESS PUBLISHING", - 2013 – 232p.

Підписано до друку 11.06.2019 р.
Формат 60x84 1/16. Ум. др. арк. 4,75.
Наклад 50 прим. Зам. № 1455.

Видавництво Б. І. Маторіна
84116, м. Слов'янськ, вул. Г. Батюка, 19.
Тел.: +38 06262 3-20-99; +38 050 518 88 99. E-mail: matorinb@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №3141, видане Державним комітетом телебачення та радіомовлення України від 24.03.2008 р.
